

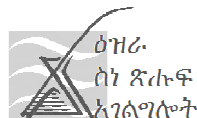
ኅዳር ፪ሺህ ፱ ዓመተ ምሕረት NOVEMBER 2016

ቁጥር ፬፯

የዕዝራ ስነ ጽሑፍ አገልግሎት ግብና ዓላማ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሠረትና ይዘት ያላቸውን ቅዱሳንን የሚመግቡና ከስሕተት ትምህርቶችና ልምዶች የሚያስጠነቅቁ ከአጫጭር መጣጥፎች እስከ ትልልቅ የማስተማሪያ መርጃዎች በማዘጋጀት ቤተ ክርስቲያንን መደገፍና በዚህም እግዚአብሔርን ማክበር ነው።

እና

መንግሥት፡ ቤተ ክርስቲያን፡ እና ደቀ መዝሙር

ከዘላለም መንግሥቱ

© 2016 (፪ሺህ፱ ዓመተ ምሕረት) ezralit@gmail.com

እንደ መግቢያ፡

በመንግሥትና በሕዝብ መካከል ግጭት በተፈጠረ ቁጥር ቤተ ክርስቲያን አቋም ማውጣት እንዳለባት ወይም እንደሌለባት በተመለከተ ሦስት አጫጭር ጽሑፎችን በማኅበራዊ አውታሮች ካወጣሁ በኋላ¹ በዚሁ ጉዳይና በተቀራረቡ አሳቦች ላይ እኔና አንድ ክርስቲያን ወንድም ኅመስ October 16, 2016 ምሽት በቤርያ ቴሌኮንፈረንስ ላይ ቃለ ምልልስ ተደርጎልን ነበር። ይህ ጽሑፍ አስቀድሞ የጻፍኩትን እና በዚያ ምሽት የተናገርኩትን አንኳር አሳቦች ቢጋር (outline) አስፍቼና አዳብሬ የጻፍኩት ነው። በዚያ ያካፈልኳቸው ነጥቦች በጥቅሉ በእነዚህ በዝርዝር በምንመለከታቸው ሦስት ነጥቦች ስር ይጠቃለላሉ፤

1. መንግሥት፤ የመንግሥት ምንነት፤ ሁለት መንግሥታት (ምድራዊና ሰማያዊ) የመኖራቸውን እውነት፤ ክርስቲያኖች የሁለቱም መንግሥታት ዜጎች መሆናቸውን፤ ምድራዊ መንግሥት ሥልጣን የሰጠው ሰማያዊው መንግሥት መሆኑን፤ የምድራዊ መንግሥት ሚና ውጪያዊ ቁጥጥርና ክፋትን መያዝ መሆኑ፤
2. ቤተ ክርስቲያን፤ በአዲስ ኪዳን ውስጥ የእግዚአብሔር መንግሥት መገለጫ መሆኗ፤ ቤተ ክርስቲያን ልዩና ብቸኛ ተልእኮ ያላት የክርስቶስ አካል መሆኗና ይህ ተልእኮዋ ወንጌልን መስበክና ደቀ መዝሙርን ማድረግ እንጂ ሌላ ከቶም እንዳልሆነ፤
3. ክርስቲያኖች፤ ክርስቲያኖች በማናቸውም አገራዊና ሕዝባዊ ጉዳዮች፡ (አምስት ቦታ ከፍጹሟቸዋለሁ፤ የደቦ የወንጌል ሥራ፡ የግብረ ሰናይ፡ የሰብዓዊ ርኅራኄና የመብቶች ጉዳዮች፡ የማኅበራዊ ፍትሕ፡ የፖለቲካዊ እንቅስቃሴ) ውስጥ ተመልካቾችና ተቺዎች ሳይሆኑ ንቁና አስተዋይ ተሳታፊዎች መሆን እንዳለባቸው ነው።

ፖለቲካና ክርስትና

ፖለቲካ በዘመናት ሁሉ ሰዎችን የሚያጣላ፡ የሚያበጣብጥ፡ የሚያጋድል፡ የሚያፋጅ መሣሪያ ሆኖ ኑሯል። ወደ ቤተ ክርስቲያን ስንመጣ ቤተ ክርስቲያን በፖለቲካ ተሳታፊ ትሁንም ፖለቲካ ነው፤

አትሁንም ፖለቲካ ነው። ትሁን መሳተፍ፡ አትሁን ዝምታና መሸሽ ሆነዋል። ሁለቱም የሚያጠያይቅም የሚያስተዛዝብም ነው።

ክርስቲያኖች ደግሞ ፖለቲካን አጥብቀው ሲፈሩት ኖረዋል። የዩኒቨርሲቲ ተማሪ ሳለሁ በግድ እንወስደው ከነበረው ኮርስ ውጪ የፖለቲካ ሳይንስ የሚያጠኑ ክርስቲያኖች አላየሁም፤ አልነበሩም። ዛሬ እንደዚያ አይደለም። ምናልባት ያኔ የፖለቲካ ሳይንስ የተጠላው ፖለቲካው ራሱና አገሪቱ በጊዜው ትኩረት የነበረው የማርክሲዝም ሌኒኒዝም ፍልስፍና የክርስትና እምነትን ተቃዋሚና የሚጸድቅ ስለሆነ ይሆናል።

የኮሚኒዝም ፍልስፍና እና ኢኮኖሚያዊ ስሪቱ አለመጥቀሙ ተረጋግጦ ከወደቀ በኋላም በአዳጊ አገሮች ውስጥ ፖለቲካ በሥልጣን መባለግንና የግል መጠቀሚያ ማድረግን፤ ሥልጣናዊ ኃይልን ያለ አግባብና ያለ ገደብ መጠቀምን፤ ሙስናን (ሺም ያልበላ እንደሚባለው ሹመት መብያ ብቻ ተደርጎ የሚታይበት ሥርዓት)፤ እና የመሳሰሉትን ስለሚለማመድ ፖለቲካ በክርስቲያኖች ዘንድ እንደተሸሸ ተቆይቶ ነበር።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ፖለቲካንና ማኅበራዊ ሚናን ከሩቅ የሚሸሹት ባለማወቅና በየዋህነት ነው። ገና አዲስ ክርስቲያን ሳለሁ የዩኒቨርሲቲ ትምህርት ከመጀመሪያ ጥቂት ቀደም ብሎ፤ የሕግ ሙያ ማጥናትና ዳኛ መሆን እጅግ እወድና እመኝ ነበር። አባቴ ብዙ መጽሐፎች የሉትም፤ ግን ከመደበኛ የግብርና ሥራው ሌላ የፈቃደኛ የጥበቅና ሥራ ይሠራ ስለነበር መደበኛ መቀመጫቸው ሳጥን ውስጥ የሆነ ሦስት ትልልቅ የፍትሕ ብሔር ጥራዞች ነበሩት። እነዚያን ማንበብ ያስደስተኝ ነበር። ገና የ4ኛ ክፍል ተማሪ ሆኜ አንዱን አንብቤ ጨርሼው ነበር። ሳድግ እኔም ገበሬና ጠበቃ መሆን እመኝ ነበር፤ ልክ እንደርሱ። እና ዩኒቨርሲቲ ስገባ ሕግ ማጥናት እፈልግ ነበር። ወደ አሥመራ ዩኒቨርሲቲ ከመግባቴ ከስድስት ወራት በፊት ነው ጌታን ጌታዬና አዳጅ አድርጌ የተቀበልኩት። በነዚያ የአዲስ ክርስቲያንነት የመጀመሪያ ስድስት ወራት መጽሐፍ ቅዱሴን ለመጀመሪያ ጊዜ ከዳር እስከ ዳር አነበብኩ። አንድ ጥቅስ ላይ ስደርስ፡ ያዕ. 4፡12 ሕግን የሚሰጥና የሚፈርድ አንድ ነው፤ እርሱም ሊያድን ሊያጠፋም የሚችል ነው፤ በሌላው ግን የምትፈርድ አንተ ማን ነህ? የሚለውን ሳነብ፡ 'ለካስ እኔ ፈራጅ መሆን የለብኝም፤ ስለዚህ ዳኛም መሆን የለብኝም ማለት ነው' ብዬ የሕግ ትምህርትና የዳኝነት ፍላጎቴን ጣልኩት። ያኔ ስለ ዐውደ ምንባብ ምን አውቅና! እናም የዳኝነትን ሙያ ፈራጅነት በሚለው ቃል ያለ አግባብ ኮኝኝነት አድርጌ በመረዳት ሕግ ማጥናቴ ቀርቶ የእንግሊዝኛ ቋንቋና ስነ ጽሑፍ ተማሪ ሆንኩ። ይህኛውን ትምህርቴንም እንዴት ወደድኩት! ቸሩ ጌታ ሞኝነቴን ለመልካም የቀየረልኝ ይመስለኛል።

ከማርክሲዝም ከሸፈት በኋላ በአገራችን ውስጥ ፖለቲካ በርግገው የሚሸሹት ነገር መሆኑ ቀርቶአል። የፍርሃቱ አሻራና ጠባሳው ግን ሙሉ በሙሉ አልጠፋም። በክርስቲያኖች ዘንድ ዛሬም ሁለት ጽንፈኛ ቡድኖች ሲኖሩ አመዛኙ በመካከል ሰፋሪ ነው። በአብዛኛው ግን ይህ በማወቅ የሚደረስበት ውሳኔ ሳይሆን አለማወቅ የሚያመጣው ጣጣ ነው። በአንድ በኩል ክርስቲያን በፖለቲካ ውስጥ መግባት የለበትም የሚሉ ሲኖሩ በሌላኛው ጽንፍ ደግሞ እጅና እግራቸውን በሙሉ አስገብተው ከዚህ ጉዳይ ጋር ወይም ከዚያ ተመራጭ ጋር ማበር ብቻ ሳይሆን መንግሥታዊ ተቋሞችን ሁሉ መንፈሳዊ ለማድረግ የሚጥሩ አሉ። አንዱ ምንም መግባት የለብንም፤ ሌላው በጣም መግባት አለብን። ከፊሉ

¹ በfacebook የወጡትን አጫጭር ጽሑፎች <https://www.facebook.com/profile.php?id=100009781051944> መመልከት ይቻላል።

ራሳቸውም ቤተ ክርስቲያንም ከመንግሥታዊ መዋቅር እንድትርቅና ከመንግሥት ጋር ፈጽሞ ንክኪ እንዳይኖራት ይሻሉ። ከፊሉ ደግሞ እነርሱን ከሚመስሉ የፖለቲካ ድርጅቶቻቸው ልክ እንደ አንዱ ቤተ ክርስቲያንም አብራ እንድትሰለፍ ይፈልጋሉ። በአንድ ወገን ፖለቲካና ቤተ ክርስቲያን፤ መንግሥትና ቤተ ክርስቲያን ፈጽሞ መለያየት አለባቸው፤ አንዱ ሌላው ውስጥ መግባት የለበትም የሚል ነው። ሌላው ደግሞ የለም እነዚህ መለያየት የለባቸውም የሚል ነው።

መግባት የለብንም የሚሉቱ የተለያዩ መንደርደሪያ አላቸው። አንዳንዶች 'ይህ መለያየት መንፈሳዊውንና ዓለማዊውን፤ ሰማያዊውንና ምድራዊውን ለመለየት የሚደረግ ትግል አንድ ክፍል ነው' የሚሉ ናቸው። ሌሎች ደግሞ፤ ተስፋ የቆረጡ ናቸው፤ 'ንጉሡንም አየን፤ ደርግንም አየን፤ ኢሕአዴግን አየን፤ ሁሉም ያው ናቸው፤ አባማን አየን፤ ቡሽንም፤ ከሊንተንንም፤ ሁሉም ያው ናቸው፤ ከዚህ መራቅ ነው የሚሻለው' የሚሉ ናቸው። ሦስተኞቹ ደግሞ፤ እንደ ማናቸውም ድኅረ ዘመናዊ አመለካከት ገጽታ ሁሉም ትክክል ነው፤ ማንም በማንም ላይ አይፍረድ የሚል ስሕተት ነው። 'እንደመሰላቸው፤ በጊዜው መልካም መስሎ የታያቸውን ያድርጉ' የሚል ነው።

በፖለቲካው መግባት አለብን የሚሉት ደግሞ ከፊሉ፤ 'እኛ ክርስቲያኖች በዚህች ዓለም የምንገኘው የእግዚአብሔር ብቸኛ መሣሪያ ነንና ዓለማዊውን ባህል ከዓለም መንጥቀን የክርስቶስ ማድረግ አለብን። አገዛዙንን፤ ትምህርቱን፤ ኢኮኖሚውን፤ ሁሉን' የሚሉ ናቸው። እነዚህ ክርስቲያን የመሰላቸውና መጽሐፍ ቅዱሳዊ እሴት የሚያራምዱ የመሰላቸውን ሰዎች በመደገፍ፤ በመምረጥ ብቻ ሳይሆን በማስመረጥ ሌሎችንም ይዘው የሚረጡ ናቸው። ከፊሉ ደግሞ ከእግዚአብሔር ቃልም እንደ አገራችን ላሉት እንደ መዝ. 68፡31ን እና የመሳሰሉትን በመጥቀስ ለይቶ ወደ እግዚአብሔር ዙፋን በማቅረብ የመለኮታዊ አገዛዝን ኮርቻ የሚጭኑ ናቸው።

እነዚህ ቤተ ክርስቲያንም እንደ ቤተ ክርስቲያን የዚህ የአገር ባህል ቅየራ ንቅናቄ አካል አድርገው ሊያስገቡት የሚጥሩ ናቸው። ከነዚህ ውስጥ የግዛት ስነ መለኮታውያን ይገኛሉ። እነዚህ ክርስቶስ ከመምጣቱ በፊት ዓለም እያማረባት ሄዳ፤ ክርስቲያኖች ሁሉን ተቆጣጥረው፤ ባህሉ ክርስቲያናዊ ሆኖ ከዚያ ክርስቶስ ይመጣል፤ እስኪመጣ ክርስቲያኖች ፖለቲከኞች ብቻ ሳይሆኑ እርግጠኛ ገዢዎች ሊሆኑ ይገባል የሚሉ ናቸው። እነዚህ ሰዎች የቤተ ክርስቲያንን መድረክ ዕድል ሲያገኙ ዋናው ስብከታቸው ይህ ነው። ግዛት፤ ግዛት፤ ግዛት! ለዚህ ነው ትምህርታቸው የግዛት ስነ መለኮት የሚባለው። ቤተ ክርስቲያን የተጠራችው ለዚህ ስለሆነ ግባ ዓለምን መግዛት ነው የሚሉ ናቸው።

ሁለቱም ጽንፎች የተሳሳቱ ናቸው። ቤተ ክርስቲያንን በተመለከተ ቤተ ክርስቲያን ከመንግሥት ቁጥጥርም ሆነ መንግሥትን ከመቆጣጠር ውጪ መሆን እንዳለባት አምናለሁ። ጉዳዩ ግልጽም ነው። በአዲስ ኪዳን ውስጥ ቤተ ክርስቲያን መንግሥታዊ አካል አልነበረችም። በቅዱሳን አማካይነት በዓለም ላይ ስለምታሳድረው ተጽዕኖ በስፍራው እመጣለሁ። በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ከምድራዊ መንግሥት የሰደት ተቀባይ አካል ነበረች። ክርስቲያኖችን በተመለከተ ግን ፖለቲካ ዘግናኝ ሆኖ የሚሸኩት አውሬ ሳይሆን ኃላፊነትን የሚወጡበት መስክና ሙያ መሆኑን ማጤን አለብን።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ በርእሱ ላይ ስለጠቀሰኳቸው ሦስት ነገሮች፤ መንግሥት፤ ቤተ ክርስቲያን፤ ክርስቲያን ይናገራል። አንዳንዴ በጣም በግልጽ የተጻፉት ነገሮች ቢኖሩ መልካም እንደነበር ይመስላል። መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ የማይናገራቸው ነገሮች ሲኖሩ የሚናገረውን ነገር እንደምናከብር ዝምታውንም ማክበር የተገባ ነው። ከጊዜው ሁኔታ ወይም ከሰዎች ፍላጎት በመነሣት መጽሐፍ ቅዱስ የማይናገረውን እንዲናገር ማስገደድ የለብንም። የራሳችንን አሳብ እውስጡ ዶላን የኛ ሳይሆን የመጽሐፍ ቅዱስ አስመስለን ማቅረብ ማደናገር ነው። ፖለቲካን በተመለከተ ጥንቃቄ ማድረግ ያለብን በግላ ሰብ ክርስቲያን ወይም ደቀ መዝሙር እና በቤተ ክርስቲያን መካከል፤ በቤተ ክርስቲያንና በመንግሥት መካከል ያለውን ልዩነት ማወቅ አስፈላጊያችን ነው። ሦስቱንም አካላት እና ሚናቸውንም በትክክል ማየትና ማወቅ አለብን።

ክርስቲያንና ፖለቲካ

ወደ ሦስቱ ነጥቦች ዝርዝር ከመግባቱ በፊት ከስምንት ዓመት በፊት የአሜሪካ ፕሬዚደንታዊ ምርጫ ሰሞን በChristian Research Journal የወጣ አንድ አጭር ጽሑፍ ነበረ። ለመጀመሪያ ጊዜ ሴት ተወዳዳሪ፤ እና ጥቁር ተወዳዳሪም የቀረቡበት ጊዜ ነበረና ፖለቲካዊ ትኩሳቱ ግሎ ነበር። ያኔ ከቤተ ክርስቲያኖችን አንድ የአጭር ጊዜ ሚስቶናዊ ቡድን ይገፍ ሄጀ ስለነበረ ኢትዮጵያ ነበርኩና ጀርናሉን ከተመለስኩ በኋላ ነበር ያነበብኩት። ጊዜው በኢትዮጵያም የምርጫ ውጤት የሚሰማበት ስለነበረ መልእክቱ ድንበር ዘለል ሆኖ አግኝቼዋለሁ። ሁለት የተካሄደ አቋም የያዙ የአንድ አጥቢያ ክርስቲያኖች አጋጥመውኛል። በጽሑፉ ውስጥ ጸሐፊው ያስቀመጣቸው እንደ ክርስቲያን መረዳት ያለብን ትልልቅ እውነቶችና አንኳር የሆኑ ትምህርታዊ አሳቦች ናቸው። ያለ ሐተታው ዝርዝሩን ላስቀምጠው።

1. መጽሐፍ ቅዱሳዊውን የእግዚአብሔርን መንግሥት ከምንም አገር ወይም የፖለቲካ ፓርቲ ጋር አታስተካክል። የሁለቱን፤ ማለትም የእግዚአብሔርን መንግሥት እና የምድራዊ መንግሥታትን ልዩነት ጠንቅቀን ማወቅ አለብን፤ ሁለቱን ማደባለቅ የለብንም፤ (ዮሐ. 18፡36፤ ማቴ. 6፡33)።
2. ለፖለቲከኞች የመሢሐ [ወይም ታዳጊ] ስፍራ አንስጣቸው። ብዙውን ጊዜ ሰዎች ፖለቲከኞች በዝግ እጃቸው ዲበ ፍጥረታዊ የሆነ ማሳበራዊ ውጤት የሚያመጡ ይመስላቸዋል። እኛ አንድ ጌታ አለን፤ ስለዚህ ፖለቲከኞችን ልክ ወደሌለው ከፍታ ለማውጣት መሞከር የለብንም፤ (ማቴ. 7፡15፤ 1ጴጥ. 3፡15)።
3. ለምርጫ ስንወጣ ድምጽ ብቻ አንስጥ፤ ለፖለቲካ ፓርቲዎች መሪዎችም እንጸልይ። ክርስቲያኖች የሚደግፏቸውን ፖለቲከኞች ለመባረክና የነዚህን ተቃዋሚዎች ለመርገም ይፈተናሉ። ልብ እንበል፤ እኛ ለጠላቶቻችንም እንኳ እንድንጸልይ ተነግሮናል፤ (1ጢሞ. 2፡1-2፤ ማቴ. 5፡44)።
4. እኛ የምንፈልገው መሪ ወይም የፖለቲካ ቡድን ካላሸነፈ የዓለም መጨረሻ ነው ብለን አናስብ፤ የእኛ የመጨረሻው ዋስትናችን ያለው በማይናወጠው በእግዚአብሔር መንግሥት መሆኑን አንርሳ፤ (ዕብ. 12፡26-29)።

5. የደጋፊ / ነቃፊ ፖለቲካዊ ወገንተኝነትን ወደ እግዚአብሔር ቤተ ሰብ ውስጥ አናምጣ። እያንዳንዱ ክርስቲያን በእግዚአብሔር ፊት የኅሊና ነፃነት አለውና ፖለቲካዊ አመለካከታችን ቤተ ክርስቲያንን እንዲከፍል መፍቀድ የለብንም፤ (ሮሜ 16፥17፤ 1ቆሮ. 1፥11-12)።
6. ሰዎችን አናሰይጥን ወይም አካይስታዊ አናድርግ። ማንም ሰው በእግዚአብሔር አምሳል የተፈጠረ ነውና እንደ ክርስቲያንነታችን ከፖለቲካዊ አቋሙ ጋር ብንስማማም ባንስማማም ሰውን ሰይጣናዊ ወይም ከሰውነት የወረደ ፍጡር አናድርግ፤ (ቆላ. 3፥8፤ ያዕ. 4፥12)።
7. በንዴትና በጠላትነት አተካራ ውስጥ አንግባ፤ ይልቅስ ፖለቲካዊ እምነታችንን ጨዋነትን በተሞላ ክርክርና አእምሮአዊ በሆነ የእርስ በርስ ንግግር (dialogue) ማቅረብ አለብን። የጥላቻ አተካራ ኢየሱስ ክርስቶስን የሚያዋርድ አስቀያሚ ትዕቢትን የሚገልጥ ባህርይ ነው፤ (ያዕ. 1፥19-20፤ 1ጢሞ. 2፥14)።
8. የማንነት ነፃነትህን እስከታጣ ድረስ በአንድ የፖለቲካ ጎራ ውስጥ ተጠላልፊህ አትታሰር። ይህን ካደረግህ በፖለቲከኞችና በፖለቲካ ፓርቲዎች ዘንድ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነት ስትናገር የመደመጥ ዕድልህን ታጣቀለህ፤ (1ጢሞ. 3፥15፤ ሮሜ 3፥4)።
9. በዘር ወይም ጎሳ፣ በጾታ፣ በሀብት፣ በዕድሜ የሚለያይ ከፋፋይ ፖለቲካ ከአንድነት ይልቅ መለያየትን የሚያመጣ ነው። ክርስቲያኖች በሕዝባዊ አደባባይ የሰላምና የእርቅ መሣሪያዎች መሆን አለባቸው እንጂ ለፖለቲካዊ ጥቅም ሕዝብን ከሚከፋፍል ቡድናዊ ስሜት ፈተና ሊጠበቁ ይገባል፤ (ማቴ. 5፥9፤ 2ቆሮ. 5፥18-19)።
10. ጨለማውን መርገም ብቻውን መፍትሔ አይደለም፤ [በአብሪነት] መጋፈጥ አለብን። የእግዚአብሔር መንግሥት አመለካከት ያላቸው ክርስቲያኖች ተልእኮ የሰላምን ጨለማ መራገም ሳይሆን እንደሚያበራ መብራት እና ሳይበላሽ እንደሚጠብቅ ጨው በመሆን፤ እንዲሁም መልካም በማድረግና ከፋትን በማሸነፍ የእግዚአብሔርን እውነት ብርሃን በማካፈል የሕዝብን የጋራ ደኅንነት መጠበቅ ነው፤ (ማቴ. 5፥13-16)።²

እነዚህ አንኳር ነጥቦች ክርስትናችን እንደተጠበቀና ነፍሳችን ሳትጎሳቆል ፖለቲካዊ አቋማችንን ወይም አመለካከታችንን በጨዋነት ማካፈል እንድንችል ብልጭታ ሊሰጡን ይችላሉ ብዬ አምናለሁ። ፖለቲካዊ ንግግርና ጽሑፍ ከክርስትና መስመርም እንኳ ሊያንሸራትት የሚችል ጉልበት አለውና ክርስቲያኖች ወደ ፖለቲካ መስክ ሲገቡ ብቻ ሳይሆን አሳባቸውን ሲገልጡም ጥንቃቄ ሊያደርጉ የሚገባው ጉዳይ ነው። ይህን ካልኩ በኋላ ከላይ ወደ ጠቀስኳቸው ወደ ሦስቱንም አካላት እና ሚናቸው እንለፍ።

1. መንግሥት

መንግሥት በእግዚአብሔር የተመሠረተ በሕዝብ ላይ ጨያዊና አካላዊ ቁጥጥር የሚያደርግ ተቋም ነው። የመንግሥት በምድር ላይ መኖር ዋና ዓላማ ከፋትን የመያዝ፣ የመቅጣት፣ ውጪያዊ ቁጥጥር ማድረግ ጉዳይ ነው። በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር ሕዝብ ነበረው፤ አንድ የተስፋ ሕዝብ ነበረው። የአብርሃም ልጅ የይስሐቅ ልጅ የያዕቆብ ልጆች። ያዕቆብ ኋላ ስሙ ተለውጦ እስራኤል የተባለው ነው፤ ሕዝቡም እስራኤል የተባለው ሕዝብ ነው። ያንን ሕዝብ በሙሴ አድርጎ ከግብጽ ካወጣበት ጊዜ ጀምሮ ከሙሴ እስከ ሳሙኤል ዘመን ድረስ ሙሴን፣ ኢያሱን፣ መሳፍንትን እያስነሣ እግዚአብሔር ንጉሣቸው ሆኖ ነበር። ስለዚህ በብሉይ ኪዳን መጠነ ጠባብ የሆነ መለኮታዊ አገዛዝ (theocracy) ነበረ። ይህም ንጉሥነቱና አገዛዙ በሕጉና በሚያስነሣላቸው መሪዎች አማካይነት ነው። ይህ እስከ ሳሙኤል ዘመን ከቆየ በኋላ ሕዝቡ ንጉሥ ጠየቁ፤ ንጉሥ ተሰጣቸው፤ እንደ አሕዛብ መሆንን እንደተመኙት እንደ አሕዛብ መኖር ጀመሩ። ንጉሥ ሲጠይቁ የንጉሡንም ሥርዓት ነግሮ ነው የሰጣቸው፤ 1ሳሙ. 8።

በብሉይ ኪዳን ዘመን እስራኤል ተብላ የምትጠራ አገር ነበረች። ከመለኮታዊ አገዛዙ የተነሣ ብሔራዊ ትምክህትም በሕዝቡ ዘንድ ልዩ ስፍራ ነበረው። ሆኖም የእግዚአብሔር ግንኙነት ከሳርና ከአፈሩ፣ ከተራራና ሽንተረሩ ጋር ሳይሆን ጉዳዩ ከሕዝቡ ጋር ነበር። የእግዚአብሔር ርስት ሕዝቡ ነው። ጉዳዩ ከሕዝቡ ሕዝብነት (nationhood) ጋርም ሳይሆን፣ ከሕዝቡ መንፈሳዊነት ጋር መሆኑም በገሃድ ይታያል። ምክንያቱም ያ ሕዝብ ቅዱስ ሕዝብ ሊሆን የተጠራ ሕዝብ ነበረ። አሕዛብ አይተዋቸው እንዲማረኩም ኪዳን በተገባለት በኩል የተመረጡ ነበሩ። ልክ በኋላ ጳውሎስ በተገላቢጦች በአሕዛብ አማካይነት አስቀንቶ እነርሱን ወደ ወንጌል ሊያመጣ እንደሚጥር እንደተናገረው፤ ሮሜ 11፥13-14።

ሕዝቡ ግን ቅዱስ ሳይሆን ከቅድስና የራቀ ሕዝብ ነበረ። እንኳን ለሌላው ሕዝብ የቅድስና ናሙናን አብነት ሊሆን ለራሱም አልበቃም። እንዲያውም አሕዛብን መሰሉ፤ የአሕዛብን ኑሮ መኖር ጀመሩ፤ በዚያም ኑሮ ዘለቁ። ያ ሕዝብ ገና በብሉይ ኪዳን ዘመንም ከአምላኩና ከኪዳኑ ርቆ ቆይቶ ለምርኮ ወደ አሦር እና ወደ ባቢሎን መሄዱ፣ በቅጣት ለአሕዛብ አልፎ መሰጠቱና ለአያሌ ዘመናት አገሪቱ ወናና ባድማ እንድትሆን መፈቀዱ ጉዳዩ ከመሬቱ ብቻ ሳይሆን ከሕዝቡ ጋር መሆኑን ያሳያል። የእግዚአብሔር ርስት መሬቱ ሳይሆን ሕዝቡ ነው። ወደ ባቢሎን ከሄዱት በሺህ የሚቆጠሩት እየተንጠባጠቡ ተመልሰዋል።

በብሉይ ኪዳን መለኮታዊ አገዛዝ ማለት እግዚአብሔር በምድራዊ ዙፋን ላይ ተቀምጦ ሲገዛ ማለት ሳይሆን የመገኘቱ ወይም የቃል ኪዳኑ ምልክት አብሮአቸው ሆኖ እርሱ ባስነሣው ሰው አማካይነት፣ በሰጣቸው ሕግ መሠረት ሲኖሩ ማለት ነው። በብሉይ ኪዳን እስራኤል ነበረች የእግዚአብሔር መንግሥት መገለጫ። የመገኘቱ ምልክትም ታብቱ ነበረ። በአዲስ ኪዳን ግን እንዲህ አይደለም። በአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር መንግሥት የምትገለጠው በቤተ ክርስቲያን አማካይነት ነው። ይህንን ከታች ቤተ ክርስቲያን በሚለው ክፍል እመለስበታለሁ።

መንግሥትን ስናስብ መንግሥት የእግዚአብሔር ሥርዓትና ተቋም መሆኑን ማወቅ አለብን። ሥልጣንን የመስጠትና የመንሳት፣ የመሾምና የመሻር ዋናው ሥልጣን ያለው በእግዚአብሔር እጅና

² Andrew Jackson, *How to Engage in Politics without Losing Your Soul*, *Christian Research Journal*, volume 31, number 04, 2008.

በሉዓላዊነቱ ስር ብቻ መሆኑንም መረዳት አለብን፤ ዳን. 2 እና 4፤ ዕን. 1፤ ኢሳ. 45፤ ሮሜ 13፤ ወዘተ። ስለዚህ፤ ሁለት የተለያዩ ሥልጣን ያላቸው መንግሥታት አሉ ማለት ነው። አንዱ የእግዚአብሔር መንግሥትና ገዥነት ሲሆን ሁለተኛው እግዚአብሔር የሚሾማቸውና የሚያስወግዳቸው ምድራዊ መንግሥታት ናቸው።

መንግሥት በማኅበረ ሰብ ውስጥ ውጪያዊ አገዛዝና ቁጥጥር እንጂ ውስጣዊ፤ መንፈሳዊ፤ የጽድቅ ለውጥን መፍጠር አይችልም። የመፍጠር ችሎታውም ሆነ የሚፈጥርበት መሣሪያም የለውም። ፍርድ ቤቶች፤ የመንግሥት የፍትሕ አካላት፤ ሕግ አርቃቂዎች እና አጽዳቂዎች፤ ሌሎችም ሁሉ ተደምረው በአንድነት ቢዘምቱም እንኳ በሰዎች ውስጥ ውስጣዊ ወይም መንፈሳዊ ለውጥ መፍጠር አይችሉም። የመንግሥት ሚና ከፋትን መቅጣትና መያዝ፤ መልካምን ማመስገንና ማስኬድ ነው። በከንቱ ሰይፍ አይታጠቅምና የተባለው ስለዚህ ነው። የመንግሥት ተግባር ውጪያዊ ቁጥጥር ነው። በቃ ይኸው ነው።

አንዳንድ መንግሥታት ውስጣዊ ለውጥ ለመፍጠር እየሞከሩ መንግሥት ሳይሆን ሃይማኖት ለመሆን ጥረው ያውቃሉ፤ አልሆነላቸውም እንጂ። ኮሚኒዝም የዚህ አንድ ጥሩ ምሳሌ ነው። ኮሚኒዝም ፍልስፍና ወይም የአገዛዝ መርህ ብቻ ሳይሆን ሃይማኖትም ነው፤ አይመስልም እንጂ ሃይማኖት ነው። ስለ ዓለም እና ስለ ፍጥረት አፈጣጠር 'ሳይንሳዊ' የሚመስል ትንታኔ ሊሰጥ የሚሞከርና 'ሳይንሳዊ' ተብሎም ራሱን የሚያስጠራ ፍልስማዊ (ፍልስፍናና ሃይማኖት) ነው። ለዚህ ነው ሌሎች ሃይማኖቶችን የሚጠየፈውና እግዚአብሔርን የማስከድ አቋም የሚይዘው። በታሪክ እንደታየውና በአገራችንም እንዳስመሰከረው ከሃይማኖቶች ሁሉ አጥብቆ የሚያሳድደው ደግሞ ወንጌላዊ ክርስትናን ነው።

አንዳንድ መንግሥታት ደግሞ ሃይማኖትን የመንግሥቱ አካል በማድረግ ውስጣዊነት የሌለው ባህላዊና ሜዳዊ የሥርዓት ጨዋነት ሊፈጥሩ ይሞክራሉ። ይህንን መንግሥትና ሃይማኖት በተደባለቁባቸው አገሮች ውስጥ ማየት ይቻላል። ይህም ውስጣዊ ለውጥን ሳይሆን የመልክ ሃይማኖተኝነትን ብቻ የሚያስፋፋ ሥርዓት ነው። ሃይማኖተኝነቱ በመንግሥት መዋቅር ውስጥ ስፍራ ያለው በመሆኑ ሃይማኖተኝነት ብቻ ሳይሆን ጽንፈኝነትና አክራሪነትም የተጣባው ይሆናል። በመንግሥት የተደገፈው ሃይማኖት የአገሪቱ የኅሊና ፖሊስ የመሆን ባህርይም ይታይበታል።

እነዚህ እንግዲህ ውስጣዊነት የሌለባቸው ቅርፊታዊና ቢበዛ ስሜታዊ ለውጦች ብቻ ናቸው። የብሔራዊነት እና የአርበኝነት ስሜት በግልጽ ሊታይባቸው ይችላል። ውስጣዊ፤ ነፍሳዊ፤ መንፈሳዊ ለውጥ ግን አይደለም። ምድራዊ መንግሥት በሰዎች ሕይወት ውስጥ ውስጣዊ ለውጥን መፍጠር ከቶም አይችልም።

አንዳንድ ክርስቲያኖች በየዋህነት የአገር መሪ ክርስቲያን ቢሆን ባህሉና ሕዝቡ ክርስቲያን የሚሆኑ ይመስላቸዋል። መንግሥት ተላላፊዎችን መቅጣቱ የጽድቅ መሣሪያ ሊያስመስለው ይችላል እንጂ የሕዝብን ልብ አይለውጥም። ይህ መቅጣትን እንጂ ራሱ ጻድቅ መሆኑን አያሳይም። ሰዎችን ከውስጥ መለወጥ የሰማያዊው የክርስቶስ መንግሥት እንጂ የምድራዊ መንግሥት ሥራ አይደለም። የግዛት ስነ መለኮት (Dominion Theology) መሠረታዊ ስሕተት ይህ አመራር በክርስቲያኖች እጅ ውስጥ ሲገባ ማኅበረ ሰቡ ክርስቲያን ይሆናል የሚለው አስተሳሰብ ነው። ምድራዊ መንግሥት እንደዚያ ያለ ሥልጣን የለውም፤ ኖሮትም

አያውቅም፤ ወደ ፊትም አይኖረውም። መንግሥት ውጪያዊ ቁጥጥር ለማድረግ በእግዚአብሔር የተሾመ ተቋም ብቻ ነው።

ሁለት አሳዛኝ እውነቶች አሉ። አንዱ አሳዛኝ እውነት አብዛኛዎቹ፤ ምናልባት ሁሉም የምድር መንግሥታት፤ በሥልጣን የሚያስቀምጣቸውና ከስፍራቸው የሚያነሣቸው እግዚአብሔር መሆኑን አለማወቃቸውና ለዚህ ሉዓላዊ ገዢ እውቅናን አለመስጠታቸው ነው። አንዳንዶቹ ሕዝብ እንጂ ሕዝብን መሣሪያ አድርጎ እግዚአብሔር ያስቀመጣቸው አይመስላቸውም፤ ስለዚህ የሕዝብ ወይም ብዙውን ጊዜ የጥቂት የሕዝብ ክፍል ብቻ አስደሳች ይሆናሉ። አንዳንዶቹ ደግሞ መንግሥት ገልብጠው በጦር ኃይል ጉልበት መንግሥት ስለሚሆኑ ራሳቸውን ብቻ የሚወክሉ፤ ከተጠያቂነትና ተጠሪነት የራቁ አምባ ጎኖች በመሆን ከእነርሱ በፊት ለተጣለው መሠረት ደንታቢሶች ሆነውና ያንን አጥላልተው በወደዱት ብቻ የሚመሩ መሆናቸው ነው። በታሪክ ውስጥ ከተገለበጠ መንግሥት በኋላ ብዙም የተደላደለ ሰላም አለመኖሩ የሚያሳየን ይህንን እውነት ነው። በዓለማችን መንግሥታት ታሪኮች ውስጥ ይህ ታይቶአል። በመጽሐፍ ቅዱስም እንዲሁ። ከ926 እስከ 722 ዓ. ዓ. ድረስ በእስራኤል (በሰሜኑ መንግሥት) ከነገሡት ወደ 20 ነገሥታት ውስጥ መንግሥት ከእጅ ወደ እጅ ይተላለፍ የነበረው በብዙው በመገዳደል ነበረ፤ እግዚአብሔርና ሕጉ ተትቶ ነበርና ስርወ መንግሥቶችም ከአንዱ ወደ ሌላው በፍጥነት ይቀያየሩ ነበር። ለሕዝብ ዘላቂ ሰላም ሳይተዉና ዘመናቸውም ሳይረዝም አልፈው ይሄዱም ነበር።

ሌላው አሳዛኝ እውነት መንግሥታት የሥልጣናቸው ምንጭ እግዚአብሔር መሆኑን አለማወቃቸው ብቻ ሳይሆን እጅግ ብዙ የነበሩና ያሉ መንግሥታት የሥልጣኔ ብቻ ሳይሆን የተደላደለና የሚሻገር ሥልጣን መሠረት የሆነውን ሰው በአምሳለ እግዚአብሔር የተፈጠረ ከቡር ፍጡር የመሆኑን እውነታ መናቃቸውና ለሰው ክቡርነት እውቅናን መንሳታቸው ነው። መንግሥት ሥልጣንን ከሰጠውና ከሾመው ከእግዚአብሔር ቀጥሎ ለተሾመለት ሕዝብ ወይም የአገር ዜጋ ሁሉ ልዩ ስፍራ ሊሰጥ የተገባ እውነት ነው። ለመቅጣትም ለማመስገንም በሕዝቡ ላይ የተሾመ ብቻ ሳይሆን ሰውን በጥንቃቄ ሊይዝ የሚገባውም ነው። ሰው በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ፤ የእግዚአብሔርን መልክ ተሸካሚና አምሳሌ የሆነ ከቡር ፍጡር ነውና ሰው የመንግሥት ሳይሆን የእግዚአብሔር ነው። ይህንን የሰው ክቡርነት አሳብ ከታች ጌታ ከፈረሳውያንና ሰዱቃውያን ጋር በተነጋገረበት ክፍል እንደገና አነሣዋለሁ።

እነዚህ አሳዛኝ እውነታዎች እንዳሉም ለመንግሥት ሥልጣንን የሰጠ እግዚአብሔር መሆኑ በቃሉ ውስጥ በግልጽ የተጻፈ እውነት በመሆኑ በዚህ ጉዳይ ላይ ክርስቲያኖች መከራከር ያለብን አይመስለኝም። ምድራዊ መንግሥት በእግዚአብሔር የሚሾም እንደሆነ ይህን እውነት ለማወቅ ከእነርሱ በቀደመው ሕገ ኅሊናና ሕገ መንግሥት መሠረቱ የተጣለላቸው መሪዎች የሚገዟቸውን ወይም የሚያስተዳድሯቸውን ሕዝብ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ሊያስተዳድሩ ይጠበቅባቸዋል። ራሳቸው ከእግዚአብሔርና ከቃሉ ጋር ግንኙነት የመሠረቱት መሪዎች ደግሞ ከዚህ በተሻለ መሠረት ላይ የቆሙ እንደመሆናቸው መጠን የተሻለ አስተዳደር ይጠበቅባቸዋል።

ሀ. ሁለት መንግሥታት

ሁለት መንግሥታት አሉ፤ አንዱ ዘላለማዊና የእግዚአብሔር መንግሥት ነው፤ ኢየሱስ ንጉሡ እርሱ የሆነበት መንግሥት ነው። ሁለተኛው ምድራዊና ጊዜያዊ መንግሥት ነው። በዮሐ. 18፥33-37 ጌታ እና ጴጥሮስ ከተነጋገሩት ይህንን እናጤናለን።

ጴጥሮስም እንደ ገና ወደ ገዢ ግቢ ገባና ኢየሱስን ጠርቶ፡- የአይሁድ ንጉሥ አንተ ነህን? አለው። ኢየሱስም መልሶ፡- አንተ ይህን የምትለው ከራስህ ነውን ወይስ ሌሎች ስለ እኔ ነገሩህን? አለው። ጴጥሮስ መልሶ፡- እኔ አይሁዳዊ ነኝን? ወገኖችህና የካህናት አለቆች ለእኔ አሳልፈው ሰጡህ፤ ምን አድርገሃል? አለው። ኢየሱስም መልሶ፡- መንግሥቴ ከዚህ ዓለም አይደለችም፤ መንግሥቴስ ከዚህ ዓለም ብትሆን፤ ወደ አይሁድ እንዳልሰጥ ሎሌዎቼ ይዋጉልኝ ነበር፤ አሁን ግን መንግሥቴ ከዚህ አይደለችም አለው። ጴጥሮስም ንጉሥ ነህን? አለው። ኢየሱስም መልሶ፡- እኔ ንጉሥ እንደ ሆንሁ አንተ ትላለህ። እኔ ለእውነት ልመሰክር ስለዚህ ተወልጃለሁ ስለዚህም ወደ ዓለም መጥቻለሁ፤ ከእውነት የሆነ ሁሉ ድምፂን ይሰማል አለው።

ጴጥሮስ ገዢ ነው፤ ከቄሣር በታች ያለ የዚያ ግዛት ዋና ሰው ነው፤ የቄሣር እንደራሴ ነው፤ ቄሣሩ የምድሩ መንግሥት ዋና ራስ ነው። ጴጥሮስ ደግሞ የዚህ ምድራዊ መንግሥት ወኪል ነው። ኢየሱስም ንጉሥ ነው፤ የሰማያዊውና የዘላለማዊው መንግሥት ንጉሥ ነው። ሁለት ንጉሦች ናቸው ፊት ለፊት የተያያዙ። የጴጥሮስ መንግሥት ምድራዊው፤ አካላዊው፤ ጊዜያዊው ነው። የክርስቶስ ደግሞ መንፈሳዊው፤ ሰማያዊው፤ ዘላለማዊው ነው። 'መንግሥትህ ትምጣ' ብለን እንደምንጸልየው እርሱ ሲመጣ ለሁሉ የምትገለጠውና ሁሉን የምትገዛው ገሃዳዊ መንግሥቱ እስክትመጣ ድረስ ግን አሁንና በዚህ ዘመን በሰዎች ልብ ውስጥ የሚነግሥበት፤ በፍቅር የሚገዛበት መንግሥት ናት። ይህ በዳን. 2፥44-45 የተነገረው ለዘላለም የማይፈርስና ለሌላ ሰው የማይሰጥ የተባለው ዘላለማዊ መንግሥት ነው።

በዮሐ. 19 ንግግራቸው ቀጥሎ፤ በቁ. 7-11 ላይ እንዲህ ይላል፤

አይሁድም መልሰው፡- እኛ ሕግ አለን፤ እንደ ሕጋችንም ሊሞት ይገባዋል፤ ራሱን የእግዚአብሔር ልጅ አድርጎአልና አሉት። ስለዚህ ጴጥሮስ ይህን ነገር በሰማ ጊዜ እግጅ ፈራ፤ ተመልሶም ወደ ገዢ ግቢ ገባና ኢየሱስን፡- አንተ ከወዴት ነህ? አለው። ኢየሱስ ግን አንድ እንኳ አልመለሰለትም። ስለዚህ ጴጥሮስ፡- አትነግረኝምን? ልሰቅልህ ሥልጣን እንዳለኝ ወይም ልፈታህ ሥልጣን እንዳለኝ አታውቅምን? አለው። ኢየሱስም መልሶ፡- ከላይ ካልተሰጠህ በቀር በእኔ ላይ ምንም ሥልጣን ባልነበረህም፤ ስለዚህ ለአንተ አሳልፎ የሰጠኝ ኃጢአቱ የባሰ ነው አለው።

ከዚህ በግልጽ የምናየው ለምድራዊው መንግሥት፤ ለሮም፤ ወይም እዚህ ወክሎት ለሚናገረው ለጴጥሮስ ያለው ሥልጣን የተሰጠ፤ የተፈቀደ ሥልጣን ነው። ከላይ ከእግዚአብሔር የተሰጠ። እንዲህ በግልጽ እንደምናየው ሁለት መንግሥታት አሉ ማለት ነው። ሮሜ. 13፥1፤ ነፍስ ሁሉ በበላይ ላሉት ባለ ሥልጣኖች ይገዛ። ከእግዚአብሔር ካልተገኘ በቀር ሥልጣን የለምና፤ ያሉትም ባለ ሥልጣኖች በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው። ይላልና ጌታ ለጴጥሮስ እንደተናገረው ማናቸውም ምድራዊ መንግሥት

የሥልጣንም ሆነ የኅልውና ምንጩ እግዚአብሔር ነው። ይህ ጴጥሮስ ገዢ የሆነበት የሮም መንግሥት ጌታን ለመስቀል ሞት አሳልፎ የሰጠ መንግሥት ነው። ይህ ከእግዚአብሔር መንግሥት ጋር ግንባር ለግንባር የተጋጨ መንግሥት፤ የእግዚአብሔርን ልጅ ለመስቀል ሞት ቅጣት አሳልፎ የሰጠ መንግሥት ሥልጣኑን ከእግዚአብሔር እንደተቀበለ ማመን ቀርቶ ማሰብም አይመችም። ግን እውነት ነው። ኢየሱስ ከላይ ካልተሰጠህ በቀር በእኔ ላይ ምንም ሥልጣን ባልነበረህም ያለው ቃል የሚያሳየው የጴጥሮስ የሥልጣን ምንጭ ከላይ ከእግዚአብሔር መሆኑን ነው።

ለ. የሁለት መንግሥታት ድርብ ዜጎች ነን።

ስለዚህ ሁለት መንግሥታት መኖራቸው እውነት ነው። ያኔም ነበሩ፤ አሁንም አሉ። የክርስቶስ መንግሥት መጥታ፤ በሰማያዊና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ፤ መላሰም ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደ ሆነ ይመሰክር ዘንድ የተባለው እስኪፈጸም በሁለት መንግሥታት ውስጥ እንኖራለን፤ (ፊል. 2፥10-11)። ማንምና ሁሉም ሰው ቢያንስ በአንዱ ውስጥ መኖሩ እርግጥ ነው። በምድራዊው መንግሥት ሥር። ክርስቲያኖች ወይም የክርስቶስ ተከታዮች ደግሞ በሁለት መንግሥት ውስጥ እንኖራለን። በአካለ ሥጋ በምድራዊ መንግሥት ውስጥ አለን። የክርስቶስ ተከታዮች በመሆናችን ደግሞ የክርስቶስ መንግሥት ውስጥ አለን። እነዚህ ሁለት መንግሥታት ጅማራቸውም ሆነ ፍጻሜያቸው ለየቅል ነው። ደግሞም እርስ በርስ የማይስማሙ መንግሥታት ናቸው። ሁለቱም መንግሥታት ሥልጣን አላቸው። ከሁለቱ መንግሥታት አንዱ ትልቅ መሆኑም ይታያል። ለምድራዊው መንግሥት ሥልጣንን የሰጠው የሰማያዊው መንግሥት ንጉሥ ነው።

እኛ በሁለቱም ውስጥ እንኖራለንና ልክ ድርብ ዜግነት እንዳላቸው እንደ ሁለት አገር ዜጎች ነን። ክርስቲያን በሁለቱም መንግሥታት ውስጥ የሚኖር በመሆኑ ለሁለቱም መንግሥታት ግዴታ አለበት ማለት ነው። እንደ ሁለት አገር ዜጎች ስንኖር ደግሞ ለሁለቱም የሚሆን ግዴታ አለብን። እንደ ድርብ ዜጋ ጥሩ ምሳሌ የሚሆኑንን ሁለት እንይ።

ሐ. የድርብ ዜጋ ምሳሌዎች

ክርስቶስ

ክርስቶስን ድርብ ዜጋ ማለት የሚቀፍ ቢመስልም ቅሉ በአካለ ሥጋው በምድራዊ መንግሥት ሥር መኖሩና ኑሮውም ምርጥ መሆኑ የታየ እውነት ነው። ክርስቲያን ክርስቶስን ከመሰለ ምርጥ ድርብ ዜጋ ስለመሆኑ ከራሱ ከክርስቶስ ሕይወት ምሳሌ ልሰጥ። ጌታን አንዴ ሲፈትኑት፤ በፈተናው እንደሚጥሉት እርግጠኞች ሆነው ወደ እርሱ የመጡ ሰዎች ነበሩ። የእነዚህ ሰዎች ስብጥራቸው የሚገርም ነው፤ ሃይማኖታውያን እና መንግሥታውያን ወይም ፖለቲከኞች ናቸው። ማር. 12፥13-17 ንግግራቸውን ያሳየናል፤

በንግግርም ሊያጠምዱት ከፈራሳውያንና ከሄሮድስ ወገን የሆኑትን ወደ እርሱ ላኩ። መጥተውም፡- መምህር ሆይ፤

የሰውን ፊት ሳትመለከት በእውነት የእግዚአብሔር መንገድ ታስተምራለህና እውነተኛ እንደ ሆንህ ለማንምም እንዳይታደላ እናውቃለን፤ ለቁሣር ግብር መስጠት ተፈቅዶአልን ወይስ አልተፈቀደም? እንስጥን ወይስ አንስጥ? አሉት። እርሱ ግን ግብዝነታቸውን አውቆ፡- ለምን ትፈትኑኛላችሁ? አያው ዘንድ አንድ ዲናር አምጡልኝ አላቸው። እነርሱም አመጡለት። ይህች መልክ ጽሕፈቲቱስ የማን ናት? አላቸው፤ እነርሱም፡- የቁሣር ናት አሉት። ኢየሱስም መልሶ፡- የቁሣርን ለቁሣር የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር አስረክቡ አላቸው። በእርሱም ተደነቁ።

ጌታን እንደማያመልጥ አድርገው አጥምደው የያዙትና በዚህ ጉዳይ 'እገኘነው! ያዝነው!' ያሉ ይመስላል። ጌታ፡ 'አዎን ተፈቅዶአል፤ ገብሩ' ቢላቸው ፈሪሳውያኑ በሃይማኖታዊነታቸው ሊይዙት ነው። 'የለም አልተፈቀደም፤ አትገብሩ' ቢላቸው ደግሞ ሄሮድሳውያኑ ወይም የሄሮድስ ወገን የተባሉት በጸረ መንግሥትነትና በዓመጸኛነት ሊይዙት ነው። የጌታ መልስ ግን፡ 'አስረክቡ' የሚል ነው። የቁሣርን ለቁሣር፤ የእግዚአብሔርን ለእግዚአብሔር አስረክቡ። ቃሉ ራሱ የተለያየ ነው። እነርሱ ያሉት እንስጥ ሲሆን ጌታ ያለው ደግሞ አስረክቡ ነው። አዲስ ኪዳን በተጻፈበት በግሪክ ቋንቋም ቃላቱ የተለያዩ ናቸው። አስረክቡ ማለት ስጡ ብቻ ሳይሆን ፈጽማችሁ ሳታስቀሩ አቅርቡ ማለት ነው። ማስረከብ ሳያስቀሩ፤ ሳያንድሉ መስጠት ነው።

ስለ ዲናሩ ሲነገር መልክ የሚል ቃል ተጠቅሷል። የዲናሩ መልክ ወይም ምስል የቁሣር ስለሆነ ዲናሩ በሕጋዊነት የቁሣር ነው። ቁሣር በማናቸውም ጊዜ፤ 'የኔ ነው' ማለት ይችላል። እንደዚሁ ሁሉ፤ ሰውም በእግዚአብሔር መልክ የተፈጠረ በመሆኑ ንብረትነቱ የእግዚአብሔር ነው። ሰው ሲፈጠር በእግዚአብሔር መልክ ነው የተፈጠረው። ዘፍ. 1፡26-27 እግዚአብሔርም አለ፡- ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌአችን እንፍጠር፤ የባሕር ግሥቶችና የሰማይ ወፎችን፤ እንሰሳትንና ምድርን ሁሉ፤ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትንም ሁሉ ይግዙ። እግዚአብሔርም ሰውን በመልኩ ፈጠረ፤ በእግዚአብሔር መልክ ፈጠረው፤ ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው፤ ይላል። ሰው ከቡር ነው፤ ባለቤቱም ፈጣሪው ነው።

ሰው በኃጢአት ከወደቀ በኋላም እንኳ፤ ከጥፋት ውኃ በኋላም የእግዚአብሔር መልክነቱ ወይም ምሳሌነቱ ፈጽሞ ተፍቆ አልጠፋም፤ ዘፍ. 9፡6 የሰውን ደም የሚያፈሰስ ሁሉ ደሙ ይፈሰሳል፤ ሰውን በእግዚአብሔር መልክ ፈጥሮታልና፤ ይላልና። ስለዚህ ነው ሰው በከንቱ መሞትና ደሙ መፍሰስ የሌለበት። በጌታ ዘመንም ሰው የእግዚአብሔር መልክ ነበረበት። ዛሬም፤ አሁንም ሰው የእግዚአብሔር መልክ አለበት። ጌታ ይህን እውነት ነው የተናገራቸው። የቁሣር መልክ ያለበት ለቁሣር፤ የእግዚአብሔር መልክ ያለበት ለእግዚአብሔር መረከብ አለባቸው። ሰው የእግዚአብሔር ፍጡርነቱ ብቻውን በጥንቃቄ እንዲያዝ አስገዳጅ ይሆናል። ለዚህም ነው በአንዳንድ አገሮችና ግዛቶች ሕጎች ውስጥ የሞት ቅጣት (capital punishment) የሌለው ወይም ተፍቆ እስከመውጣት የደረሰው። እስከዚህ ዓመት መጀመሪያ በጠቅላላ 102 አገሮች የሞት ቅጣትን ሲሰርዙ (ከነዚህ 18ቱ ከአፍሪቃ ናቸው)፤ 58ቱ በሞት ይቀጣሉ። በሁለቱ መካከል የሚገኙ 38 አገሮች አሉ።³ ይህ ራሱን የቻለ ርዕሰ ጉዳይ ቢሆንም ነጥባችን

ዲናሩ የቁሣር እንደነበረች ሰው ከቡርና የእግዚአብሔር ንብረት መሆኑ ነው።

ወደ ሁለት ዜግነታችን ስንመለስ እኛ የሁለቱም መንግሥት ዜጎች እንደመሆናችን ለሁለቱም ዜግነታችን ታማኞች መሆን አለብን። መስጠት ያለብንን መስጠት ብቻ ሳይሆን ፈጽመንና ሳናስቀር መስጠት (ማስረከብ) አለብን። በቅደም ተከተል መቀመጥ ከኖረበት የክርስቶስ ደቀ መዝሙር በመጀመሪያ ደረጃ የሰማዩ መንግሥት ዜጋ ነው። ጉዳዮችን፤ አጀንዳችን በመጀመሪያ የሰማዩ መንግሥት ጉዳይ ነው። ከማንም በፊት ለእግዚአብሔር ታማኝ ነኝ ወይ? የሚለው ጥያቄ ተገቢ አዎንታዊ ምላሽ ካገኘ እውነተኛ ደቀ መዝሙርት ነን። የእግዚአብሔር መንግሥት ዜጋ የሆነ ሰው ለምድሩ መንግሥት ምርጥ ዜጋ መሆኑ የታመነ ነው። ክርስቲያኖች መንግሥትን የሚታዘዙ ሰዎች ናቸው፤ ከአንድ ነገር ብቻ በቀር! ያ አንድ ነገር ምድራዊው መንግሥት የሌላኛውን መንግሥት፤ ማለትም፤ የሰማያዊውን መንግሥት ተገዢነታችሁን አንሡ፤ የሌላው መንግሥት ዜግነታችሁን ሰርዙ፤ የክርስቶስ ተከታይነታችሁን አቁሙ፤ አምላካችሁን ካዱ ያለ ጊዜ እንቢ ማለት እንችላለን። ሊያሳድድን ይችላል፤ ስደቱን እንቀበላለን፤ በጸጋ። እውነተኛዋ ቤተ ክርስቲያንና ስደት ይተዋወቃሉ። እውነተኛ ክርስቲያኖችና ስደትም ይተዋወቃሉ።

ቤተ ክርስቲያን ወይም ክርስቲያኖች ስደት የሚመጣባቸው ከአንድ ምንጭ ብቻ ነው። ክርስቲያኖች በኑሮአቸው ሰላማዊ ናቸው፤ ግብርና ቀረጥ ሳያጓድሉ ይከፍላሉ፤ በግንኙነታቸው አታላይና አጭበርባሪ አይደሉም፤ ሠራተኞች ከሆኑ በተግባራቸውና በሠራቸው ታታሪና ትጉህ፤ የማይለግሙና የማያለምጡ ሠራተኞች ናቸው፤ አለቆች ከሆኑ በአለቅነታቸው ጉቦኞችና ሙሰኞች አይደሉም፤ በማንነታቸው ዘረኞችና ጎሰኞች አይደሉም። ስለዚህ አሠሪዎች የሆኑ ሰዎች ክርስቲያኖች ሠራተኞቻቸው እንዲሆኑ ይፈልጓቸዋል፤ ሠራተኞች የሆኑ ሰዎች ደግሞ ክርስቲያኖች አለቆቻቸው እንዲሆኑ ይፈልጓቸዋል፤ ሙሰኞችና ጉቦ በላተኞች፤ አድሊዎችና ፍርድ ገምድሎች ስላልሆኑ ጤናማ መንግሥትም ይፈልጋቸዋል። እንዲህ ካደረጉ ማን ያሳድዳቸዋል? ማንም! ማንም ሊያሳድዳቸው አይፈልግም። በሁሉም ዘንድ ተፈላጊ ናቸው። ግን በውስጣቸው የሚኖረውንና እንዲህ ያሉ ሰዎች ያደረጋቸውን፤ ምሳሌያቸው (ሞዴላቸው) እና ጌታቸው ያደረጉትን ክርስቶስን የሚጠላ፤ በውስጣቸው ያደረጉን መንፈስ ቅዱስን የሚጠላ ሌላ መንፈስ አለ፤ ርኩስ መንፈስ፤ ሰይጣን! እርሱ ያሳድዳቸዋል። ሰይጣን መሣሪያው በሚያደርጋቸው ሰዎችና መሪዎች አማካይነት ቅዱሳንን ያሳድዳል።

ክርስቲያኖች ክርስቶስን እየመሰሉ ሲኖሩ ከሰይጣንና በሰይጣን ቁጥጥር ስር ካሉ ሰዎች ስደት ይደርስባቸዋል። በእውነትም በክርስቶስ ኢየሱስ እግዚአብሔርን እየመሰሉ ሊኖሩ የሚወዱ ሁሉ ይሰደዳሉ። 2ጢሞ. 3፡12። ይህ አኗኗር በሰዎች ውስጥ ጽድቅ የሚያመጣ ተጽዕኖ እንደሚፈጥር የጨለማው ገዢ ያውቃል። ሰይጣን ሰዎችን በብርሃን ሳይሆን በጨለማው ግዛት እንዲኖሩ ይወድዳል፤ ስለዚህ ክርስትናን የማስጠላት ስደትና በክርስቲያኖችም ላይ አካላዊ ስደት ሊያስነሣ ይጥራል። በታሪክ ውስጥ ሲያስነሣ ኖሮአል። ለምሳሌ፡- ኮሚኒዝም ክርስቲያኖችን ያሳደደው ታማኝ ዜጎች ስላልሆኑ ነው? አይደለም። ኮሚኒዝም የከህደት ሃይማኖት (ፍልስፍና የሚመስል አጋንንታዊ ሃይማኖት) ስለሆነ ነው ቅዱሳንን ያሳደደው። ይህ ሃይማኖት መንግሥት የሆነ ቀን አምባ ገነን ብቻ ሳይሆን ከፉ ውጪያዊና አካላዊ ቁጥጥርና

³ <http://www.deathpenaltyinfo.org/>

ስደት ያደርጋል። መንግሥትን የሚሾም እግዚአብሔር እንደሆነ ካመንን ያንንም መንግሥት የሚያስቀምጥ እርሱ ነው። በክፉና አሳዳጅ መንግሥት ውስጥም ክፋት ያላሸነፈው፣ ክርስቶስን የሚመስል ኑሮ መኖር ከክርቲያኖች ይጠበቃል።

በክርስቶስ ዘመን የፍትሕ መጻፈል አልነበረም? ሌላውን እንተውና፣ እርሱ ራሱ በፍትሕ ነበር የተሰቀለውና የሞተው? የሐሰት ምስክሮች አልቆሙበትም? 24 ሰዓት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ስድስት ቦታ ለፍርድ አልቆመም? ከሐና ወደ ቀያፋ፣ ወደ ሸንጎ፣ ወደ ጳላጦስ፣ ወደ ሔሮድስ፣ ወደ ጳላጦስ። ይህንን ሊያርም ጣረ? አልጣረም። ስለራሱ ቢናገር አይሞትም ነበር። አደረገ? አላደረገም፤ የመጣው የኃጢአት መሥዋዕት ሆኖ ለመሞት ስለነበረ በሐሰት ሲከሰስ በሸላቾች ፊት ዝም እንደሚል ጠበት ዝም አለ እንጂ መልስ አልሰጠም።

ጳውሎስ

ጳውሎስ ሰማያዊና ምድራዊ ዜግነቱን በትክክል ያስተናገደ ሰው ነው። እኛ አገራችን በሰማይ ነውና፣ ከዚያም ደግሞ የሚመጣ መድኃኒትን እርሱንም ጌታን ኢየሱስ ክርስቶስን እንጠባበቃለን፤ ፊል. 3፡20። ይህን የሰማይ አገር የሚናገረው ጳውሎስ ምድራዊ ዜግነት የሌለው ሰው ሆኖ አይደለም። ጳውሎስ ይህን የተናገረው ለፊልጵስዩስ ክርስቲያኖች ነው። በፊልጵስዩስ ያሳለፈው መከራና ወንጌልን መስበኩ በሐዋ. 16 ተጽፎአል። ፊልጵስዩስ በመቄዶንያ የምትገኝ የወረዳ ዋና ከተማና ቅኝ አገር ናት፤ ሐዋ. 16፡12። ቅኝ አገር ናት ማለት ከተማዋ የሮሜ ቀጥታ ተገዥ ናት ማለት ነው። ስለሆነም የከተማዋ ሕጋዊ ነዋሪዎች የሮሜ ዜጎች ናቸው። ለዚህም ነው በቁ. 21 ላይ፡ እኛም የሮሜ ሰዎች ሆንን እንቀበላቸውና እናደርጋቸው ዘንድ ያልተፈቀደልንን ልማዶች ይናገራሉ ያሉት። እነዚህ ሰዎች የፊልጵስዩስ ሰዎች ናቸው እንጂ የሮሜ ሰዎች አይደሉም፤ ግን ዜጎች ናቸውና፣ 'የሮሜ ሰዎች ሆነን' አሉ። በዘመኑ የሮሜ ዜጋ መሆን እጅግ የሚቋምጡለት በረከት ተደርጎ ስለሚታይ የከተማዋ ሰዎች ይህን ዜግነት አክብረውና አጥብቀው ይይዙታል። ስለዚህ የሮሜ ዜግነት የማንነት ማስከበሪያ የክብር መታወቂያ ነው።

በዚህች ከተማ እነ ጳውሎስን (ጳውሎስንና ሲላስን) አንገላትተው፣ ደብድበው ነበር ወደ ወንዜ የጣሏቸው። ጳውሎስና ሲላስ ምንም ሮማዊ ዜግነት ያላቸው ቢሆኑም፣ ጳውሎስ ፊልጵስዩስ መጀመሪያ በገባ ጊዜ የተቀበለው መከራ ሊደርስበት ሲጀምር የዜግነት ፓስፖርቱን አውጥቶ ሊያሳይ አለመሞከር ብቻ ሳይሆን ጨርሶም አላሰበም ነበር። ወደ ፊልጵስዩስ የገባው፣ ያገለገለውና መከራ የተቀበለው እንደ ሮማዊ ዜጋ ሳይሆን እንደ ሰማያዊ ዜጋ ሆኖ ነበር። ጳውሎስ በሌላ ጊዜ (ሐዋ. 22፡24-30) የሮም መንግሥት ወታደሮች ሊያንገላቱትና እየገረፉ ሊመረምሩት ሲሰናዱ ሮማዊ ዜጋ እንዲህ መደረግ የለበትምና የዜግነት መታወቂያውን አወጣ። ማንነቱን ተናገረ። ይህ የሆነው በኢየሱሳም ነው። ይህን ካደረገ በኋላ በክብር ተያዘ። ኋላ በዚሁ ሊገረፍበት በተከሰሰበት ጉዳይ ይግባኝ ጠይቆ ነው ሮም ድረስ የሄደው። ይህን ያደረገውም እንደ ዜጋ ሕገ ወጥና ፍርድ ገምድል ሥርዓትን በሕግ መንገድ ለመታገል ብቻ ሳይሆን የተነገረለት ትንቢት መፈጸሚያው መንገድ መሆኑንም ስለተረዳ ይመስላል፤ ሐዋ. 22፡21።

በፊልጵስዩስ የሆነው ግን ሌላ ነው። ሐዋ. 16፡21-22። እንዲህ ይላል፤

በኒጋም ጊዜ ገዢዎቹ፡- እነዚያን ሰዎች ፍታቸው ብለው ሎሌዎቻቸውን ላኩ። የወንዜውም ጠባቂ፡- ትፈቱ ዘንድ ገዢዎቹ ልከዋል፤ እንግዲህ አሁን ወጥታችሁ በሰላም ሂዱ ብሎ ይህን ቃል ለጳውሎስ ነገረው። ጳውሎስ ግን፡- እኛ የሮሜ ሰዎች ስንሆን ያለ ፍርድ በሕዝብ ፊት ደብድበው በወንዜ ጣሉን፤ አሁንም በሰውር ይጥሉናል? አይሆንም ራሳቸው ግን መጥተው ያውጡን አላቸው። ሎሌዎቹም ይህን ነገር ለገዢዎች ነገሩ። የሮሜ ሰዎችም እንደ ሆኑ በሰሙ ጊዜ ፈሩ፤ መጥተውም ማለዳቸው፣ አውጥተውም ከከተማ ይወጡ ዘንድ ለመኑቸው። ከወንዜውም ወጥተው ወደ ልድያ ቤት ገቡ፣ ወንድሞችንም ባዩ ጊዜ አጽናኑአቸውና ሄዱ።

በፊልጵስዩስ መከራ ሲቀበል ምንም ያላለው ጳውሎስ 'ውጡና ሂዱ' ሲባል ነው ሮማዊ ዜግነቱን የተናገረው። መብቱን ቢጠቀም ኖሮ የማይደርስበትን መከራ ከተቀበለ በኋላ ሮማዊነቱን መግለጡ፣ ይህንን በፊል. 3 እየተናገረ ያለውን ነገር፡ 'አገራችን ወይም ዜግነታችን በሰማይ ነው' ብሎ ለመናገር ሙሉ አፍ አለው። በፊልጵስዩስ እርሱ በሮማዊ ዜግነቱ ምክንያት መከራን ከመቀበል ቢጠበቅ ኖሮ ሌሎቹ ዜጋ ያልሆኑትስ? የሮም ዜጋ ያልሆኑቱ የፊልጵስዩስ ክርስቲያኖች በመከራ፣ ዜጋ የሆኑቱ ደግሞ በድፍረት ሊኖሩ ነው ማለት ነው። ደግሞም ዜግነት የሌላቸው ባሪያ የሆኑ ክርስቲያኖች ብዙ ናቸው። ሁለት መደብ ክርስቲያን ሊፈጠር ይችላል ነበር። ጳውሎስ ይህ እንዲሆን ቀዳዳ አልበሰም። ሮማዊም፣ አረማዊም ሁለቱም የሰማዩ አገር ሰዎች መሆናቸው እንዲገባቸው መከራ ሲቀበል ዝም አለ። ሲለቀቅ ግን ማንነቱን ተናገረ። ደግሞም በሰላም ወጥቶ ሄደ እንጂ በፊልጵስዩስ ከተማ ወይም ወረዳ አስተዳደር ላይ ከስ አልከፈተም፤ መቀጮ እንዲጣልባቸው አላደረገም፤ ካሳም አልጠየቀም።

እኛ አገራችን በሰማይ ነውና ተብሎ እንደተጻፈው ይህ እውነት ከገባን የዜግነታችንን ምንነት ወይም የመኖሪያችንን ቅደም ተከተል አንስተውም። እኛ በምድር ለጥቂት ዓመታት በዓላማ የምንኖር ብንሆንም በክርስቶስ መንግሥት ለዘላለም የምንኖር ሰዎች ነን። ስለዚህ ኑሮአችንና አካሄዳችን ዘላለማዊውን ጌታችንን የሚያንጸባርቅ ሊሆን ግድ ነው። መዝገባችንና ልባችን ሊጠባበቁ ግድ ነው። ክርስቲያኖች በዚህች ምድር ተድላንም ሆነ ስደትንና መከራን ሲቀበሉ ለጊዜው እንደሆነ በማወቅ ነዋሪ አገራቸውን ያስባሉ። ስደትና መከራ ደግሞ አስቀድሞም የተነገረላቸው እውነት ነው። ስደትና መከራ ዘላለማዊ ርስታቸውን እንዲያስቡና ከቶም እንዳይረሱ የሚያደርጋቸው ማሳሰቢያም ነው። ያንን ሲያስቡ እዚህ እንዴት መኖር እንዴት መኖር እንዳለባቸውም ይረዳሉ። ድርብ ዜግነት አላቸውና። ይህን በመጠነኛ ጥልቀት ደቀ መዝሙር በሚለው ክፍል እናያለን።

በፊል. 3፡20 'አገራችን' የተባለው ቃል πολιτεύμεθα ፖሊቲውማ የሚል ቃል ነው። ፖሊቲካ የሚለው ቃልም ከዚህ የተቀራረበ ነው። πολιτεία የሚለው ቃል ዜግነት ማለት ሲሆን ቃሉ የወጣበት ግስ እንደ ዜጋ በጨዋነት መኖር ነው። ይህ አገራችን የሚል ቃል ከምድራዊ ስፍራ ያለፈ መታወቂያን፣ አኗኗርን፣ ወግን፣ ዜግነትን፣ ጨዋነትን ያቀፈ ቃል ነው። አንዳንድ ትርጉሞች ዜግነታችን ሲሉ ተርጉመውታል። ቀለል ባለ አማርኛ የተተረጎመው የ1972 ትርጉም፡ 'እኛ ግን የመንግሥተ ሰማይ ዜጎች ነን' ይላል።

ማለፊያ ትርጉም ነው። አገራችን በሰማይ ነው ማለት ምድራዊ ዜግነት የለንም ማለት አይደለም። ወይም ከአገራዊ ኃላፊነትና ግዴታ በአዲስ ኪዳን የጸዳን ሰዎች ነን ማለት አይደለም። እንደ ክርስቲያን ዜጋዎች ኃላፊነታችንን ሳንታክት የምናከናውን ሰዎች መሆን ይጠበቅብናል። ነገር ግን፣ እኛ የአዲስ ኪዳን የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት በምድራዊ አገር ተጠፍረን የታሰርን አለመሆናችንም ሊገባን ያስፈልጋል። በብሉይ ኪዳን ምድራዊ አገር፣ አርበኝነትና ብሔራዊ ስሜት የገነኩትን ያህል መግነን በአዲስ ኪዳን አናይም። የአዲስ ኪዳን የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ከነገድና ከቋንቋ፣ ከወገንና ከአሕዛብ የተውጣጡ የግሪክ ሰውና የአይሁድ ሰው፣ የተገረዘና ያልተገረዘ፣ ባሪያና ጨዋ፣ አረማዊና እስኩቴስ፣ ወንድና ሴት ያልተባለበት አዲስ ፍጡር ሕዝብ ነው፤ (1ቆሮ. 12፡13፤ ቆላ. 3፡11፤ ራእ. 5፡9-10)።

2. ቤተ ክርስቲያን

ቤተ ክርስቲያን በብሉይ ኪዳን ነበረች?

አስቀድመን ቤተ ክርስቲያን ምንድናት የሚለውን ቃል መፍታት አለብን። ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል በመጀመሪያ ደረጃ የአዲስ ኪዳን ቃል ነው። ጉባኤ ማለት ነው። እንዲያው ጉባኤ ብቻ ካልነው ማንም ጉባኤ ሊሆን የሚችል ቃል ነው። በአዲስ ኪዳን ጉባኤ የሚል ሌላ ቃል ቢኖርም ይህኛው ፎክሎር (ኤክሌሲያ) ቤተ ክርስቲያን እንደ ጉባኤ ወይም የቅዱሳን ስብስብ የተጠራችበት ስም ነው። ቃሉ ከሁለት ቃላት የተሠራ ሆኖ ተጠርቶ የወጣ ጉባኤ ማለት ነው። ይህ ተጠርቶ የወጣ ጉባኤ ምንም ጉባኤ ሊሆን ይችላል። ለምሳሌ፣ በሐዋ. 7፡38 ከግብጽ ወጥቶ በምድረ በዳ የነበረው የእስራኤል ሕዝብ በዚህ ቃል ተጠቅሶአል። በብሉይ ኪዳን ያ ሕዝብ ጉባኤ እና ብዙ ሕዝብ እየተባለ ተጠቅሶአል፤ ዘጸ. 16፡3፤ ዘኁ. 14፡5፤ ዘዳ. 31፡30፤ ወዘተ። በነዚህ ቦታዎች የተጠቀሰው የሰባ ሊቃናት ትርጉም ቃል συνάγωγη (ሱናጎጌ) የሚል ምክራብ የሚለው ቃል ምንጭ ነው። በሌሎች ቦታዎች፣ ለምሳሌ፣ ዘዳ. 31፡30፤ 1ሳሙ. 17፡47፤ መዝ. 22፡22፤ 149፡1፤ ወዘተ፣ ያው ጉባኤ እና በሌላ ጊዜ የተሰበሰበ ሕዝብ ἑκκλησία ተብሎአል። በእነዚህ ስፍራዎች ሁሉ የዕብራይስጡ ቃል כְּנֶסֶת ቃሃል የሚለው ጉባኤ ወይም የሰዎች ክምችት የሚል ቃል ነው። ቃሉ የተከማቸ ሕዝብን፣ ጉባኤን የሚገልጥ ቃል ነው። በሐዋ. 19፡32፡39 እና 41 የሚታየው ግር ብሎ የወጣ የኤፌሶን ከተማ ሕዝብ ጉባኤ ወይም ኤክሌሲያ ተብሎአል። ይህ ሰፊና ጠቅላይ ትርጉሙ ነው።

በብሉይ ኪዳን ፎክሎር (ኤክሌሲያ) የሚለው በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን የተጠራችበት ቃል ኖረ ማለት እስራኤል ቤተ ክርስቲያን ነበረች ማለት አይደለም። በብሉይ ኪዳን እስራኤል የእግዚአብሔር መንግሥት መገለጫ ነበረች። በአዲስ ኪዳን ግን እንዲህ አይደለም። በአዲስ ኪዳን የእግዚአብሔር መንግሥት የምትገለጠው በቤተ ክርስቲያን አማካይነት ነው። በአዲስ ኪዳን ሌላ አዲስ 'እስራኤል' ተፈጥሮአል። ከክርስቶስ ጋር ስላለን ኅብረት ሲናገር ጳውሎስ እስራኤልን በሥጋ የሆነው እስራኤል ይላል፤ 1ቆሮ. 10፡18። በሥጋ የሆነው እስራኤል ሲል ከክርስቶስ ጋር ኅብረት ያለውና የእርሱ አካል የሆነ ሌላ አካል መኖሩን ለማሳየት ነው።

እነዚህ የብሉይ ኪዳን ቃል ኪዳን ምልክት የሆነው የመገረዝ ተከታዮች ሳይሆኑ በክርስቶስ አዲስ ፍጥረት የሆኑትና በክርስቶስ ሕግ የሚሄዱት የእግዚአብሔር እስራኤል ተብለዋል። ገላ. 6፡15-16 ይህን ሲገልጥ እንዲህ ይላል፤ በክርስቶስ ኢየሱስ አዲስ ፍጥረት መሆን ይጠቅማል እንጂ መገረዝ ቢሆን ወይም አለመገረዝ አይጠቅምም። በዚህም ሥርዓት በሚመላለሱ ሁሉ ላይ በእግዚአብሔር እስራኤልም ላይ ሰላምና ምሕረት ይሁን። ቤተ ክርስቲያን የአዲስ ኪዳን እስራኤል ወይም የእግዚአብሔር መንግሥት በምድር የሚታይባትና የሚገለጥባት አካል ናት።

የአዲስ ኪዳን ፍጥረትና ክስተት

በአዲስ ኪዳን ውስጥ ቤተ ክርስቲያን እየተባለች የተጠራችውን ጉባኤ ቤተ ክርስቲያን መሥራቿንና አመሠራረቷን ስናጤን ማንም ጉባኤ ሳትሆን ክርስቶስ ራሱ የመሠረታት ጉባኤ ናት። በወንጌል ውስጥ ቤተ ክርስቲያን ትንቢታዊ አካል ስትሆን በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ግን ተከስታ ትገኛለች። ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል በማቴ. 16 እና 18 ለመጀመሪያ ጊዜ ሲጠቀስ፣ መኖሯ ግን ገሃድ የሆነውና የታየው ከሐዋ. 2 ጀምሮ ነው። በሐዋ. 2፡47 እግዚአብሔርንም እያመሰገኑ በሕዝብ ሁሉ ፊት ሞገስ ነበራቸው። ጌታም የሚድኑትን ዕለት ዕለት በእነርሱ ላይ ይጨምር ነበር። የሚል ቃል አለ። 'ቤተ ክርስቲያን' የሚለው ቃል በዚህ የአማርኛ ጥቅስ ውስጥ የለም፤ በእነርሱ ላይ ይጨምር ነበር ነው የሚለው። እነርሱ የሚለው ቤተ ክርስቲያንን ነው። አዲስ ኪዳን በመጀመሪያ በተጻፈበት ቋንቋ፣ የሚድኑትንም ዕለት ዕለት በቤተ ክርስቲያን ላይ ይጨምር ነበር ነው የሚለው። ከአማርኛ ትርጉሞች በዚህ ጥቅስ ቤተ ክርስቲያን የሚለውን ቃል የተጠቀሙት የ1879 ዓ. ም. ትርጉም እና ቀለል ያለ አማርኛ ትርጉም (1972) ናቸው። የ72ቱ ትርጉም በማንበራቸው ላይ ይለዋል። ይህ የቤተ ክርስቲያንን ጉባኤነት ወይም ማኅበርነት የሚያሳየው ትርጉም ነውና ትክክለኛ ትርጉም ነው።

ጌታ ከመሞቱ በፊት ቤተ ክርስቲያንን እሠራለሁ ሲል ትንቢታዊ ቃል ነውና ገና እንዳልተሠራች ይታያል። ወደ ሐዋርያት ሥራ ስንመጣ ደግሞ ተመሥርታለችና ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል ከሐዋ. 2 ጀምሮ እጅግ በተደጋጋሚ ይታያል። አስቀድሞ በተነገረው በማቴ. 16 እና አሁን በሚታየው ጊዜ መካከል የሆኑት ትልልቅ ነገሮች የክርስቶስ በመስቀል ላይ መሞት፣ በ3ኛው ቀን መነሣት፣ በ40ኛው ቀን ማረጋገጥ፣ በ50ኛው ቀን በበዓለ ጎምሳ የመንፈስ ቅዱስ መውረድ ናቸው። በዓለ ጎምሳ የቤተ ክርስቲያን ልደት ነው። የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን የአዲስ ኪዳን ክስተት ናት። እግዚአብሔር ገና በአሮጌው ኪዳን ዘመን አዲስን ኪዳን እንደሚገባ ተናግሮ ነበር፤ ኤር. 31፡31-34። ያ የተነገረለት ኪዳን በክርስቶስ የመስቀል ሞት የተደረገ ኪዳን ነው፤ ዕብ. 8-10። ኪዳኑ የቆመው በመስቀሉ ደም ነው። ይህ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን የተመሠረተችበት ኪዳን ነው።

ቤተ ክርስቲያን እንደ እስራኤል አንድ ዘር ሳትሆን ልዩ አካል ናት። ከነገድና ከቋንቋ የተውጣጣች ልዩ ተልዕኮ የተሰጣት፣ በውስጧ ያሉት ሰዎች የሠራትን ኢየሱስን እንዲመስሉ፣ እንደ እርሱ ሊኖሩ፣ ጨውና ብርሃን ሊሆኑ የተጠሩ ሰዎች ስብስብ ናት፤ በክርስቶስ የግሪክ ሰው አይሁዳዊም፣ የተገረዘም ያልተገረዘም፣ አረማዊም

እስከ-ቴስም፡ ባሪያም ጨዋ ሰውም መሆን አልተቻለም፡ ነገር ግን ክርስቶስ ሁሉ ነው፡ በሁሉም ነው፡፡ ቆላ. 3፡11፡፡ ከዓለም ውስጥ እንድትወጣ ሳይሆን በክፉ ዓለም ውስጥ የእግዚአብሔር ፍቅር፡ ርኅራኄ፡ ጽድቅና ቅድስና ይታይባትና ሰዎች ወደ መዳን እንዲመጡ መጥሪያ ለመሆን የተሠራች አካል ናት፡፡ ከተመሠረተችበት ጊዜ ጀምሮ ይህንን ስታደርግ ኖራለች፡፡ ቤተ ክርስቲያን በዓለም ውስጥ የምትፈጥረው ለውጥ አለ፤ ያ ለውጥ በውስጧ ባሉት በክርስቲያኖች ውስጣዊ መለወጥ አማካይነት የሚመጣ እንጂ በውጪያዊ ኃይልና ጫና የሚፈጠር አይደለም፡፡ ቤተ ክርስቲያን ከውጪ ጫና በማሳደር፡ ኅሊናንና አካልንም ጭምር በመውረርና በማስገደድ የምትለውጥ አካል አይደለችም፡፡ እንዲህ የሚያደርጉና አስገድድው ሃይማኖትንና ልማድን የሚያስቀይሩ አንዳንድ ሃይማኖቶች አሉ፡፡ ቤተ ክርስቲያን ግን እንዲህ ያለች ተቋም አይደለችም፡፡

በአንዳንድ አገሮች ቤተ ክርስቲያን መንግሥታዊ ቅርጽና ይዘት ይኖራትና ቤተ ክርስቲያን በአገዛዝ ውስጥ በመግባት ወይም እንድትገባ በመጋበዝ ውጪያዊ ኃይል ወይም ጫና በመፍጠር ዜጎች ክርስቲያን እንዲሆኑ ልታደርግ ስትሞክር ታይቶ ያውቃል፡፡ እንዲያው ቢተገበርም እንኳን፡ ይህ የአኗኗር ዘይቤ ለውጥ እንጂ ከውስጥ የተደረገ የሕይወት ለውጥ አይፈጥርም፡፡ እንዲህ ያለች ቤተ ክርስቲያን የማኅበረ ሰቡን ባህልና አኗኗሩን ክርስቲያኖዊ እንዲመስል ልታደርግ ወይም ከውጪ ልትቀጣው ትችላለች፡፡ በታሪክ ውስጥ ቤተ ክርስቲያን ከምድራዊ መንግሥት ጋር በመቆራኘት እንዲህ አድርጋ ታውቃለች፡፡ እስከዛሬም ክርስትና መንግሥታዊ ሃይማኖት የሆነባቸው አገሮች አሉ፡፡ እንዲህ ሲሆን ሃይማኖት ባህል ይሆናል፡፡ ክርስትናም የስም ብቻ ክርስትና ይሆናል፡፡ ይህንን እውነት ርቀን ሳንሄድ ከአገራችን ታሪክ ማየት እንችላለን፡፡ ክርስትና በአገራችን ለብዙ ዘመናት ዳግም በመወለድ ክርስቶስን መምሰል ሳይሆን ልማዳዊ ሃይማኖት ሆኖ ነው የኖረው፡፡ እንዲህ ያለች ቤተ ክርስቲያን ውጪያዊ ጫና ማሳረፍ ትችላለች፡፡ ይህ ታዲያ ከጌታ የተሰጣት አደራና ተልእኮ አይደለም፡፡ ቤተ ክርስቲያን እንደ መንግሥት ውጪያዊ ጫና የምትፈጥር ሳትሆን ውስጣዊው ለውጥ የምታመጣው የክርስቶስ አካል ናት፡፡

ውስጣዊ ለውጥ ግን የኃጢአተኛ ሰዎች በክርስቶስ ውስጥ ተገኝቶ አዲስ ሰው፡ አዲስ ፍጥረት መሆን ነው፤ ስለዚህ ማንም በክርስቶስ ቢሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮጌው ነገር አልፎአል፤ እነሆ፡ ሁሉም አዲስ ሆኖአል፡፡ 1ቆሮ. 5፡17፡፡ እነዚህ የታደሱ፡ እንደገና የተወለዱ፡ የተለወጡ ሰዎች በዙሪያቸው ለውጥ መፍጠር ይችላሉ፡፡ እንደ ጨው ማስማት፡ እንደ መብራት ማብራት ይችላሉ፡፡ እነዚህ ደቀ መዝሙር የሆኑ ሰዎች ናቸው፡፡ ደቀ መዝሙር ማድረግ ጌታ የሰጠው ትልቁ ትእዛዝ ነው፤ ማቴ. 28፡18-20፡፡ ወደዚህ ታላቅ ትእዛዝ እመለሳለሁ፡፡

ቤተ ክርስቲያን ኩላዊት፡ አጥቢያዊት፡ ዘአካል፡ ተቋም፡ እና ብሔራዊ ማኅበራት

ቤተ ክርስቲያን ስል ግልጽ ማድረግ ያለብኝ ነገር አለ፡፡ በዚህ ጽሑፍ ቤተ ክርስቲያን ስል አጥቢያዊ ቤተ ክርስቲያን ማለቱ ነው፡፡ ቤተ ክርስቲያን ኩላዊት (the church universal) እና አጥቢያዊት (the church gathered) ናት፡፡ አጥቢያ ቤተ

ክርስቲያን በአንድ አካባቢ ያሉ ክርስቲያኖች ጌታቸውን ለማምለክና ትእዛዙን ለመፈጸም የሚሰበሰቡባት ማኅበር ናት፡፡ ኩላዊቷ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ እስካሁን ድረስ በክርስቶስ ያመኑት፡ አሁንም በየትኛውም የዓለም ክፍልና በየትኛውም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሆነው ክርስቶስን አዳኛቸው፡ ጌታቸው አድርገው የሚከተሉት፡ ገናም እስኪመጣ ድረስ የሚያምኑትን ክርስቲያኖች ሁሉ የታቀፉባት 'የክርስቶስ አካል' እየተባላች የምትጠራው አካል ናት፡፡

መንግሥት ውጪያዊ ቁጥጥር ሊያደርግ የተሾመ ሲሆን ቤተ ክርስቲያን ግን ውስጣዊ ለውጥን ለመፍጠር ልዩ አደራና ተልዕኮ የተሰጣት አካል እና ተቋም ናት ብያለሁ፤ ይህን ማድረግ የሚቻላት ውስጣቸው በተለወጡ ሕያዋን ሰዎች የተሰራች በመሆኗ ነው፡፡ ቤተ ክርስቲያን ሁለቱም ናት፤ አካል ወይም ዘአካል (organism) ናት፤ ደግሞም ተቋም (institution) ናት፡፡ ሕያው ዘአካል ናት ሲባል ከማይጠፋ፡ ከሕያውና ለዘላለም በሚኖር ቃል የተወለደች በመሆኗና ከማይጠፋና ሕያው ከሆነ ዘር በተወለዱ ሰዎች በመሠራቷ እና በሕያዋን ድንጋዮች የተሠራች መንፈሳዊ ቤት በመሆኗ ነው፤ በ1ጴጥ. 1፡23 እና 2፡5፡፡ ተቋምነቷ የእነዚህ ሰዎች ስብስብ በመሆኗና በአንድ አጥቢያ ያሉት ቅዱሳን ተሰባስበው ጌታን የሚያመልኩባት፡ የሚያድጉባት፡ የሚያገለግሉባት ተቋም ወይም ድርጅት በመሆኗ ነው፡፡

በዚህ ጽሑፍ ቤተ ክርስቲያን ስል አጥቢያዊን፡ እሁድ ወይም በሌላ ቀን ሊያመልኩና ታላቁን ተልእኮ (ወንጌልንና ደቀ መዝሙር ማድረግን) ለመፈጸም በአንድ ስፍራ የሚሰበሰቡ ወገኖች ማለቱ እንጂ አንድ ምናባዊት አካል ማለቱ አይደለም፡፡ ኩላዊቷን ቤተ ክርስቲያን ማለቱም አይደለም፡፡ የአጥቢያዊ ስብስብ የሆነውን የቤተ እምነት ቢሮ ወይም የአብያተ ክርስቲያናት ኅብረት ወይም ማኅበር የሆነ አካል ከኖረ ያንን ማለቱም አይደለም፡፡ ያ ኅብረት ወይም የማኅበር ቢሮ ወይም አስተባባሪ ድርጅት እንጂ ቤተ ክርስቲያን አይደለም፡፡ በየአገሩ አንድ ዓይነት አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት በክፍለ አገር ወይም በአገር አቀፍ ደረጃ የሚያስተባብር አካል ወይም ቢሮ ሊኖራቸው ይችላል፡፡ ይህ ዕድገታቸው የሚፈጥረውና የሚፈልገው፡ የሚያስፈልጋቸውም የግንኙነትና አብሮ ትልልቅ የወንጌል ተግባራትን ሊያደርጉ የሚያስችላቸው የሚያስተባብራቸው፡ የሚያስተሳስራቸው ድርጅት ነው፡፡

ቤተ ክርስቲያን ባደገችና በሰፋች መጠን፡ እንዲህ ያሉት ማኅበራትና ቢሮዎች እንደ ቤተ ክርስቲያን መጠነ ሰፊ እድገት የአገሪቱ አብያተ ክርስቲያናት አካላዊውን፡ አእምሮአዊውንና ማኅበራዊውን ችግሮች የሚቀርፉ ዘርፎች እንደሚኖሯት ሁሉ ፍትሐዊውንም ጉዳይ የሚመለከት ቢሮ ቢኖረው መልካም ይመስለኛል፡፡ ቤተ ክርስቲያን ድሆችንና ድህ አደጎችን፡ መበለቶችንና ችግረኞችን፡ የታረዙ፡ የታመሙና የታሠሩትን በምትረዳበት ጎን፡ ዕድሉ የሌላቸውን ልጆች ልታስተምር ደፋ ቀና በምትልበት ጎን አገር አቀፍ ቢሮዎቿ ወይም የአብያተ ክርስቲያናት ማኅበሮች ይህንንም ማኅበራዊ ፍትሕና ፖለቲካዊ አዝማሚያ የሚቃኝ፡ የሚመለከት ቢሮ ቢኖራቸው መልካም ይመስለኛል፡፡ አሁንም ግልጽ ላድርገው፤ ይህን ማድረግ ይኖርበታል የምለው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን አይደለም፡፡

በምኖርበት አገር ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናትን የሚያቅፈው ኅብረት፡ The Evangelical Fellowship of Canada፡ እንዲህ ያለው የተከበረ አካል ነው፡፡ ጴጥራንና ሕዝብን አብያተ

ክርስቲያናትን የሚያቅፍ፡ Pentecostal Assemblies of Canada የሚባል ሌላ ማኅበርም አለ። The Evangelical Fellowship of Canada በወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት ኅብረት የተመሠረተና የእነርሱ ተጠሪዎች በመሆኑ፤ የመንግሥት ተቀጣሪ፤ ጥገኛና ተጠምዛዥ ባለመሆኑም የሚያገለግለው ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናትን ነው። በመንግሥት ፓርላማ የታዛቢ ወንበር አለው። ይህ ወንበር የመንግሥትን አዝማሚያና በቤተ ክርስቲያን ላይ የሚያንገብቡ አደጋዎችን ሊጤኑ የሚችሉበት፤ ፖሊሲዎችና የመንግሥት ድንጋጌዎች ሲቀረጹ (ለምሳሌ፡ ሰዶማዊ ጋብቻ፤ ወዘተ፤) አስተያየት ሊጠየቁ ወይም ሊሰጡ የሚችሉበት ስፍራ ነው። በሁሉም አገር ይህ ጤናማ በሆነ መልክ ቢኖር መልካም ይመስለኛል። ይህ ከሆነ ይህ አካል ቤተ ክርስቲያን የመንግሥትን አካሄድ የምታይበት ዓይን ሊሆናትና ይህ አካልም ለመንግሥት ኅሊናው ሊሆኑ የሚችሉበት አጋጣሚ ይመስለኛል። ይመስለኛል ይሰመርበት፤ ምክንያቱም ይህ ትልቅ ጥንቃቄ ጥናት የሚሻ ጉዳይ መሆኑና የተሰመረ ግንኙነትና ልዩነት፤ ተጠሪነትና ተጠያቂነት ያሉባቸው መሆኑ ግልጽ ነው። ሆኖም ይህ የማኅበር በመንግሥት አካባቢ መሆን ቤተ ክርስቲያንን ፖለቲካዊ አካል እንድትሆን ሊያደርጋት እና አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን በምንም ቀለም ሊያቀልማት አይገባም።

ወደ አዲስ ኪዳን ስንመጣ ክርስቲያን ከአይሁድና ከአሕዛብ የተሠራች አዲስ አካል ናት። በሮማዊ ቅኝ አገዛዝ ውስጥ የተወለደች በፖለቲካዊም፤ በሃይማኖታዊም፤ በማኅበራዊም፤ በምጣኔ ሀብታዊም ስደት ውስጥ ያደገች አዲስ አካል ናት። በተለያዩ ምድራዊ መንግሥታት ውስጥ የኖረችና የምትኖርም ናት። አንዳንዱ መንግሥታት መልካም አንዳንዱም ክፉ ናቸው። ቤተ ክርስቲያን በታሪክ ውስጥ በስሕተት ከመንግሥት ጋር ተጣልታም ወግናም ታውቃለች። በስሕተት መንግሥትን ጠምዝዛም፤ የመንግሥት መሣሪያ ሆና ተጠምዝዛም ታውቃለች። ጥሪዋ ግን ይህ አይደለም። እውነተኛዋን ቤተ ክርስቲያን ሰላምና ብልጽግና አላስፋፏትም። የምድራዊ መንግሥታት ቸርነትም አላኖሯትም። ስደትና መከራም ወንጌልን ከማርጥ አልከለከሏትም። ይህ ማንነቷ ክርስቶስ መጥቶ እስኪወስዳት ድረስ ይቀጥላል።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባሎቿን፤ 'ይህን ወይም ያንን ፓርቲ ወይም የአስተዳደር ዘዩ ተከተለ' ብላ ማስገደድ አትችልም። 'ያንን አትከተሉ፤ አታድርጉ' ብላም ማገድ አትችልም። የቤተ ክርስቲያን በምድራዊ ፖለቲካ ውስጥ መግባት የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ አይደለም። ሁለቱም ዓይነት ሰዎች፤ ደጋፊም ተቃዋሚም፤ በውስጧ እንደሚኖሩ የታወቀ ነው። ጌታ ከጠራቸው ሐዋርያት ውስጥ ቀናተኛ የሆነው ስምዖን እና ቀራጭ የሆነው ማቴዎስ ነበሩበት። ቀናተኛው ወይም ቀናዊው ስምዖን የሮም ተቃዋሚ ቡድን አባል ነው። ቀራጩ ማቴዎስ በወገኖቹ እስኪጠላ ድረስ የሮም መንግሥት ደጋፊና ቀረጥ ሰብሳቢ ነው። ሁለቱም የጌታ ሲሆኑ ወንጌል ይሰብኩ ነበር እንጂ ስምዖን ሐዋርያቱ ቀናተኛ ሆነው በሮሜ መንግሥት ላይ እንዲዘምቱ፤ ወይም ማቴዎስ የሮሜ መንግሥት ቀራጮች ሆነው ሕዝባቸውን እንዲበዘብዙ ሊያነሣሉ አልጣሩም። ክርስቶስን ሊከተሉ ሲሉ ማንነታቸውን በማንነቱ የለወጡ ሆኑ።

የግዛት ስነ መለኮት (Dominion Theology)፤ የአርኒት ስነ መለኮት (Liberation Theology)፤ ክርስቲያናዊ ኅብረተሰብአዊነት (Christian Socialism)፤ እና እነዚህን የመሰሉ አስተምህሮዎች ኖረው ያውቃሉ። እነዚህ ግን መጽሐፍ ቅዱሳዊ መንደርደሪያ

ይኑራቸው እንጂ ቤተ ክርስቲያንን የሚወክሉ አስተምህሮዎች ፈጽሞ አይደሉም። ይህንን የሚያስተምሩ ሰዎች ከቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተገኙ ሰዎች መሆናቸው እውነት ነው። ጊዜያቸውና አካባቢያቸው የፈጠሩባቸው ተጽዕኖ ውጤትም ናቸው። ሰዎቹ ከቤተ ክርስቲያን ተገኙ ማለት ግን አስተምህሮአቸው ቤተ ክርስቲያንን ይወክላል ማለት አይደለም።

ቤተ ክርስቲያን መንግሥት አይደለችም፤ ተቃዋሚ ፓርቲ ወይም ደጋፊ ፓርቲም አይደለችም፤ የሰብዓዊ መብቶች ጉዳይ ተሟጋች ድርጅት አይደለችም። ቤተ ክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን ናት። የተጠራችለትን ራሷን እንድትሆን ነውና ይህንን እንዳትሆን ከልክለን ሌላውን እንድትሆን ማስገደድ የለብንም። እንዴት ነው ራሷን የምትሆነው? ራሷን የምትሆነው የተጻፈውና የተነገራትን በመሆን እንጂ ስሜታችንን ወይም በዚህ አገርና በዚህ ዘመን የነበረችው ቤተ ክርስቲያን ያደረገችውን በመሆንና በማድረግም አይደለም። የተጻፈውን በመሆን።

በታሪክ ውስጥ መንግሥትና ቤተ ክርስቲያን 'ተቀራርበው' አብረው የሠሩበት፤ ማዕድ የተቋደሱበት፤ በአንድ አልጋም የተኙበት ጊዜ ኖሮ ያውቃል። ደግሞም፤ የተጣሉባቸውና የተናቆሩባቸው፤ የተወጋዘቡባቸውና የተገዛዙባቸው፤ አንዱ አንዱን የሻሩባቸውና ሌላ አለቃ የቀበባቸው ጊዜያት ኖረው ያውቃሉ። ቤተ ክርስቲያን በታሪክ ውስጥ የሆነውን ለትምህርቷ ታደርገዋለች እንጂ መድኅንም የለባትም። ከታሪክ ቀደም ብሎ በቃሉ ውስጥ የተጻፈላት እውነት አለ፤ ያንን ነው መሆንና ማድረግ ያለባት። ቤተ ክርስቲያን በቃሉ ውስጥ እንደተጻፈው ሦስት ዋና ዋና የማንነቷ መገለጫዎች አሏት።

ሀ. ወንጌልን በመስበክና ደቀ መዛሙርትን በማስተማር፤ (ያልዳኑትን በተመለከተ)

ማቴ. 28፡18-20 እና ማር. 16፡15 እንዲህ ይላሉ፤

ኢየሱስም ቀረበና እንዲህ ብሎ ተናገራቸው፡- ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ። እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው፤ ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤ እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ።

እንዲህም አላቸው፡- ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ ወንጌልንም ለፍጥረት ሁሉ ሰበኩ።

ይህ ሰማያዊ ጥሪዋ ነው። ይህ ላልዳኑት የምታደርገው ነው። ቤተ ክርስቲያን ደቀ መዛሙርትን ነው መውለድና ማሳደግ ያለባት። ደቀ መዛሙር ማለት ተከታይ ተማሪ ማለት ነው። የሚከተለው ቄስን፤ መጋቢን፤ ሰውን አይደለም። የሚከተለው ቤተ ክርስቲያንን አይደለም። የሚከተለው ክርስቶስን ነው። ደቀ መዛሙር ማለት ክርስቶስ በውስጡ ያለ ሰው የክርስቶስን ሕይወት በጎዳናና በሥራ ቦታ የሚኖር ነው፤ በእልፍኙ ውስጥና በአደባባይ የሚኖር ሰው ነው።

ቤተ ክርስቲያን ልዩ አደራና ተልዕኮ የተሰጣት አካል ናት። ያ ተልዕኮ ወንጌል መስበክና ደቀ መዛሙርት ማድረግ ነው። ወንጌል የምሥራቹ ቃል ነው። ሰው ኃጢአተኛ ነው፤ ከኃጢአቱ በምንም

በማንም መዳን አይችልም። የሚድንበት መንገድ አንድ ብቻ ነው፤ ያም በክርስቶስ የመስቀል ሞት አማካይነት ከእግዚአብሔር ጋር በመታረቅ ነው የሚል መልዕክት ነው ወንጌል። ደቀ መዝሙር የምታደርግ ናት ሲባል ደግሞ ቤተ ክርስቲያን እነዚህን ይህንን የወንጌል እውነት የተቀበሉትን የምታሳድግና ይህንን በመስቀል ላይ የሞተውን ጌታ እንዲመስሉ፤ የቁርጥ ተከታዮቹ እንዲሆኑ የምታስተምር አካል ናት ማለት ነው።

ቤተ ክርስቲያንን ልዩ የሚያደርጋት የምትሰብከው ወንጌልና የምታሳድጋቸው ደቀ መዝሙርት እንደ መንግሥት ውጪያዊ ግዴታን የሚያስፈጽሙ ሳይሆኑ ውስጣዊ ለውጥ የሚፈጥሩ መሆናቸው ነው። የቤተ ክርስቲያን ተግባር እነዚህን ደቀ መዝሙርት ማምረትና ወደ ዓለም መላክ ነው። ደቀ መዝሙር ማለት ተከታይ ተማሪ ማለት ነው። ደቀ መዝሙር የሚከተለው ቄስን፣ መጋቢን፣ ወይም ሌላ ሰውን አይደለም። ደቀ መዝሙር የሚከተለው ቤተ ክርስቲያንንም አይደለም። ደቀ መዝሙር የሚከተለው ክርስቶስን ነው። ቤተ ክርስቲያን ከዓለም ጋር ያላት ወይም ሊኖራት የተገባው ግንኙነት መልክ የክርስቶስን መምሰል ነው ያለበት። ክርስቶስ የሮምን መንግሥት ወይም የግሪክን ባህል ወይም የአይሁድን ሃይማኖት ሊቀይር ሳይሞክር አዲስ ሕዝብ ሊፈጥር ነው የመጣው። ደግሞም ፈጠረ። ቤተ ክርስቲያን ይህ አካል፣ ይህ ሕዝብ ናት።

ቤተ ክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን እንድትሆን መተው አለብን። ቤተ ክርስቲያን የተጠራች፣ የተላከች፣ የክርስቶስ አካል ናት። የቤተ ክርስቲያን ዋናው ጥሪዋና የመኖር ምክንያቷ ዘላለማዊውን የክርስቶስ መንግሥት እንድታስፋፋና ክርስቶስን እንድታከብር ነው። ዋናውና ከምንም ነገር የላቀው ተግባሯ የክርስቶስን የማዳኑን ጸጋ፣ የምሥራቹን ቃል፣ ወንጌልን መስበክና ያመኑትን ደቀ መዝሙርት ማድረግ ነው። ደቀ መዝሙርት የምታደርገው ቃሉን በማስተማር ነው። ቃሉን የሚያውቁ ሰዎች ዓለማዊ ሳይሆን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሥርዓተ እሴት ያላቸው ይሆናሉ። መጽሐፍ ቅዱስን የማታስተምር ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስን የሚመስሉ ደቀ መዝሙርት ሳይሆን ዓለምን የሚመስሉ ሰዎችን ታመርታለች። በሰማያዊው መንግሥት ጉዳይ ሳይሆን በትምህርት ነፋስ፣ በፖለቲካ ነፋስ፣ በኢኮኖሚ ነፋስ፣ በባህል ነፋስ የሚፍገመገሙ ሰዎችን ታመርታለች። መጽሐፍ ቅዱስን የምታስተምር ቤተ ክርስቲያን ደግሞ ነፋስ የማያፍገመገማትና በየጊዜው የሚለዋወጥ አቋም የሌላት ናት። ሁሌም የምታስተምረውን የምታደርግ ናት።

ለ. በመጽሐፍ (መንግሥትን በተመለከተ)

ጠገ. 2፡1-4 እንዲህ ይላል፤

እንግዲህ እግዚአብሔርን በመምሰልና በጭምትነት ሁሉ ጸጥና ዝግ ብለን እንድንኖር፣ ልመናና ጸሎት ምልጃም ምስጋናም ስለ ሰዎች ሁሉ ስለ ነገሥታትና ስለ መኳንንትም ሁሉ እንዲደረጉ ከሁሉ በፊት እመክራለሁ። ሰዎች ሁሉ ሊድኑና እውነቱን ወደ ማወቅ ሊደርሱ በሚወድ በእግዚአብሔር በመድኃኒታችን ፊት መልካምና ደስ የሚያሰኝ ይህ ነው።

ይህ መንግሥትን፣ መሪዎችን በተመለከተ የምታደርገው ነው። የመጽሐፍ ምክንያትም በግልጽ ተጽፎአል፤ እግዚአብሔርን

በመምሰልና በጭምትነት ሁሉ ጸጥና ዝግ ብለን እንድንኖር ነው። የዚህ ውጤት ደግሞ ሰዎች ሁሉ ሊድኑና እውነቱን ወደማወቅ እንዲደርሱ ነው። ይህ ጸሎት ከወንጌልና ከደቀ መዝሙርነት ጋር የተቆራኘ ነው። ሰዎች እውነቱን እንዲያውቁና እንዲድኑ (ወንጌል)፤ የዳኑት እግዚአብሔርን በመምሰል እንዲኖሩ (ደቀ መዝሙርነት)። የጸሎቱ ግብ ይህ ነው።

ይህ የመኖር ብቻ ሳይሆን የመኖርም ጉዳይ ነው። ቆም ብለን ማሰብ ያለብን ነገር አለ፤ ያም፣ መንግሥትን በተመለከተ አድርጉ ያልተባልናቸውን ያደረግንና እያደረግን ያለን ሰዎች ብዙ ነን፤ አድርጉ ላልተባልናቸውን ግን ላደረግናቸውን ለእያንዳንዱ መጠን ይህንን አድርጉ የተባልነውን ነገር ያደረግን ግን ምን ያህሎች ነን? ወደ ግለ ሰብ ደረጃ ስመጣ የምለው አለኝ፤ ግን እንደ ቤተ ክርስቲያን ይህንን ማድረግ ኃላፊነታችን መሆኑን የማናውቅና ጠገ. 2ን ታዝዝን የማናውቅ የለንም? ብዙ ጊዜ ነቃፊዎች፣ ወቃሾች፣ ኢሜይል በታኞች፣ ጦማሪዎች ነን፤ ግን የዚያን ያህል ማላጀት፣ ጠመኞች ጸላዮች፣ ልመና አቅራቢዎች ነን? ይህን የምጠይቀው ጸሎት ከቶ የማያውቁ ሰዎችን ሳይሆን ደቀ መዝሙርትን ነው። እንደ አካል ቤተ ክርስቲያንን ነው።

ሐ. በመኖር፤ (ቅዱሳንን በተመለከተ)

ሐዋ. 2፡40-47 ይህን ይላል፤

በብዙ ሌላ ቃልም መሰከረና፡- ከዚህ ጠማማ ትውልድ ዳኑ ብሎ መከራቸው። ቃሉንም የተቀበሉ ተጠመቁ፤ በዚያም ቀን ሦስት ሺህ የሚያህል ነፍስ ተጨመረ፤ በሐዋርያትም ትምህርትና በኅብረት እንጀራውንም በመቀረስ በየጸሎቱም ይተጉ ነበር። ነገር ግን በሰው ሁሉ ፍርሀት ሆነ፤ በሐዋርያትም እጅ ብዙ ድንቅና ምልክት ተደረገ። ያመኑትም ሁሉ አብረው ነበሩ፤ ያላቸውንም ሁሉ አንድነት አደረጉ። መሬታቸውንና ጥሪታቸውንም እየሸጡ፣ ማንኛውም እንደሚፈልግ ለሁሉ ያካፍሉት ነበር። በየቀኑም በአንድ ልብ ሆነው በመቅደስ እየተጉ በጌታቸውም እንጀራ እየቆረሱ፣ በደስታና በጥሩ ልብ ምግባቸውን ይመገቡ ነበር፤ እግዚአብሔርንም እያመሰገኑ በሕዝብ ሁሉ ፊት ሞገስ ነበራቸው። ጌታም የሚድኑትን ዕለት ዕለት በእነርሱ ላይ ይጨምር ነበር።

ይህ ቅዱሳንን በተመለከተ የታደርገው ነው። ቤተ ክርስቲያን እንደ አካል የምታሳየው ልዩ፣ ዓይነተኛ፣ ሁነኛ፣ የሚያስቀና፣ የሚቋምጡት፣ የሚጎመጁት የቅድስና ኑሮ አለ። እነዚህ ሰዎች በረከስ ባህል፣ በረከስና ራሱን እንደ አምላክ በቆጠረ መንግሥት፣ ፍትሕ በሌለበት፣ ስለ ክርስቶስ መናገር በሚያስወግድበት፣ አንገት በሚያስቆርጥበት ዘመን ውስጥ ነው የኖሩት። ነገር ግን እውነተኛና የጽድቅ ኑሮ፣ የፍቅርና አንዱ ለሌላው የተሰጠ ሕይወት ነበራቸው። በመካከላቸው ያሉትን ችግሮች ለመርዳት የማያመኑቱና እንደገና የማያስቡ ሰዎች ነበሩ። ይህ ነው በሕዝብ ሁሉ ፊት ሞገስ የሰጣቸውና የሚድኑት በየዕለቱ ይጨምሩ የነበሩት ምክንያት።

ዛሬም ቤተ ክርስቲያን ማንነቷን የምታሳይበት ጉልህ መንገድ የቅዱሳን ኑሮ ነው። በውጪ ዘረኝነትና ጎሰኝነት ሲገንን እዚህ ግን በክርስቶስ የሆነ ፍጹም አንድነት ሲታይ ይህ መታወቂያዋ ነው። ጥላቻና ፍጅት፣ አንዱ ሌላውን ማግለልና ማስወገድ በሰፈነበት

ክርስቶስን የሚመስል ኑሮ መኖር መታወቂያዋ ነው። በዚያ ስደት ውስጥ የተወለደችውና ያደገችው ቤተ ክርስቲያን በታሪክ ውስጥ ይህንን ስታደርግ ኖራለች፤ ወንጌል ስትሰብክ፤ ስታስተምር፤ ስትጸልይ፤ መልካም ስታደርግ፤ ለሌላቸው ስታካፍል፤ ፍቅርን ተቀብላ ፍቅርን ስትለግስ ኖራለች። ይህ አስደናቂ መልካ ነው። ኑሮዋ ነው። ይህች ቤተ ክርስቲያን ናት። ይህ ሁኚ፤ አድርጊ የተባለችው አደራ ነው። ይህንን እንድትሆን ደግሞ አንከልክላት። ሌላ ነገር እንድትሆንም አናስገድዳት።

ቤተ ክርስቲያን እና ሕዝባዊ ግጭቶች

ግጭቶች በተፈጠሩ ቁጥር ቤተ ክርስቲያን የአቋምም፣ የድጋፍና የተቃውሞም ሆነ ሌላ መግለጫ ማውጣት የለባትም ብዬ የጻፍኩትና የሌለባት ምክንያቱ ትምህርቷ በየጊዜው የሚለዋወጥ ባለመሆኑና አቋሜ ብላ የምታወጣው ነገር ቀድሞውኑ የምታስተምረው ወይም በደንቧ ውስጥ ያለው በመሆኑ ነው። ቤተ ክርስቲያን ስለ መሰራት አቋም የሚኖራት መሰረት አገሩን አጥለቅልቆ መንግሥት የጸረ መስና አዋጅ ሲያወጣ መሆን የለበትም። ስለ ዘረኝነት የምትናገረው ዘረኝነት ሕዝቡን ሲሰነጥቅ መሆን የለበትም። ይህን የምለው እንደ መጽሐፍ ቅዱስና የቤተ ክርስቲያን አስተማሪ ነው። ቤተ ክርስቲያን የመንግሥት ደጋፊ ወይም ተቃዋሚ ሳትሆን የክርስቶስ አካልና ባለ አደራ ናትና ተጎትታ ፖለቲካዊ አዙሪት ውስጥ መግባት የለባትም። ስለ ግብረ ሰዶም ወይም ውርጃ ሕጋዊነት ተቃውሞ ብትሰብክ ከቃሉ ነቅሳ ነው የምትሰብከው። ይህንን ለመስበክ መንግሥት አዋጅ እስኪያውጅ ድረስ ብትጠብቅ ጅብ ካለፈ እንደሚጮህ ውሻ መሆኗ ነው። ደቀ መዝሙር የማድረግ ትምህርቷ እነዚህን እና መስል ጉዳዮችን የሚያቅፍ ከሆነ አቋሟ ከቀድሞም የተገለጠ ስለሆነ ጊዜ እየጠበቀች የምታወጣው ነገር አይኖራትም። ግብረ ሰዶም ሕጋዊ ሆኖ ቢታወጅ ከስፍራዋ መነቃነቅ የለባትም። መንግሥት ስላወጀ ጉዳዩን መደገፍ ወይም ሰደማውያንን ማጋባት የለባትም። ይህ ሊያስጠይቃትና ሊያስከስሳት፣ ሊያስሰድዳትም ይችላል። ግን ስደትን ፈርታ አታጎበድድም።

ከጊዜው ትኩሳት የተነሣ፣ ግጭቶች በተፈጠሩ ቁጥር ቤተ ክርስቲያን የአቋም መግለጫ ማውጣት የለባትም ማለት ጠንካራ ተቃውሞ ሊገጥመው ይችላል፤ ይህ ድንቅ አይደለም። ግን ለምንለው ነገር የቃሉ፣ በተለይም የአዲስ ኪዳን ማስረጃ ቢቀርብ ጥሩ ነው። ማንም ግለ ሰብ፣ ክርስቲያን ይሁንም አይሁንም ፖለቲካዊ አቋም ይኖረዋል። ግን ግለ ሰቦች የራሳቸውን ፖለቲካዊ አቋም የቤተ ክርስቲያን ማድረግ የለባቸው። ለዚህ ነው የአዲስ ኪዳን ማስረጃና ማብራሪያ መቅረብ አለበት የምለው። አዲስ ኪዳን የሚለው ይሰመርበት። ምክንያቱም ቤተ ክርስቲያን በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተገለጠች የክርስቶስ አካል ናት። ይህን የሚቃወሙና ቤተ ክርስቲያን እጅና እግሯን በሙሉ በፖለቲካዊና በማኅበራዊ ፍትሕ ጉዳዮች ማግባት አለባት የሚሉ ክርስቲያኖች ይኖራሉ፤ አሳባቸውን አከብራለሁ። ግን እንዲህ የሚሉ ሰዎች ስለ ቤተ ክርስቲያን ፖለቲካዊና ማኅበራዊ ሚና ከታሪክ ሳይሆን ከቃሉ መሰነቅ ይገባቸዋል። ከቃሉ ሲሰነቁም ጥቅስን ከስፍራው አላቅቆ ሳይሆን ክፍሉ በሙሉ የሚለው ሳይዘነጋ መሆን አለበት። ጥቂት ነቢያት ያደረጓቸው ነገሮች፣ ወይም በታሪክ ውስጥ የተፈጸሙ ክስተቶች

ምስክር ተደርገው መጠራት የለባቸውም። ሁለቱንም በጥቂቱ ላብራራ።

በታሪክ ውስጥ ብዙ መልካም ነገሮች ተደርገዋል፤ ትልልቅ ስሕተቶችም ተፈጽመዋል። ቀደም ሲል እንዳልኩት ቤተ ክርስቲያን በታሪክ ውስጥ በስሕተት ከመንግሥት ጋር ተጣልታም ወግናም ታውቃለች። በስሕተት መንግሥትን ጠምዝዛም፣ የመንግሥት መሣሪያ ሆናም ታውቃለች። ጥሪዋ ግን ይህ አይደለም። ቤተ ክርስቲያን በዘመናት ውስጥ የሆነችው ኹነት ታሪካና ትምህርቷ ይሆናል እንጂ ምሳሌዋና የማንነቷ መግለጫ አይደለም። ለቤተ ክርስቲያን ምሳሌ የሚሆኗት የመጀመሪያዋ ቤተ ክርስቲያንና መሪዎቿ ናቸው።

ነቢያት ነገሥታትን ሲገስጹ ተጠቅሰዋል። የእግዚአብሔር አፍ ሊሆን እንደ አልያሰ፣ እንደ ዳንኤል፣ እንደ መጥምቁ ዮሐንስና እንደ ሌሎችም ነቢያት የተጠራ ሊዘልፍና ሊገስጽ ተገቢው ነው። ይህ ጸጋ ያላቸው ነቢያት መንግሥትን ቢወቅሱና ቢዘልፉ ያምርባቸዋል። በእውነቱ ማድረግም አለባቸው፤ ጥሪያቸው ነው። አላድርግ ቢሉም አይችሉም። ቢጋበዙ ወይም ራሳቸው ቀጠሮ ለምነው ቢናገሩ ተገቢያቸው ነው። ቤተ ክርስቲያን የጥሩ መንግሥት ደጋፊ ወይም የመጥፎ መንግሥት ተቃዋሚ ፖለቲካዊ አካል ሳትሆን የክርስቶስ መንግሥት እንደራሴ ናት። ጥሩ መንግሥት ጥሩ ሲያደርግ ወይም መጥፎ መጥፎ ሲያደርግ የድጋፍ ወይም የተቃውሞ፣ የመወገን ወይም የጠላትነት የአቋም መግለጫ ማውጣት የለባትም። ዋናው ጥሪዋ ይህ አይደለም። ከዋናው ጥሪዋ ያነሱ ኃላፊነቶች የሏትም አልልም። ፍትሕ ሲጓደል ሕዝብ ድምጽ ሲያሰማ ክርስቲያኖችም ድምጻቸውን ያወጣሉ። ዘረኝነት ሲሰፍን ከሕዝብ ድምጽ ጋር፣ ከፖለቲካ ቡድኖች ድምጽ ጋር የክርስቲያኖች ድምጽም ይደመጣል። አንድ የፖለቲካ ቡድንን የሚቃወም ክርስቲያን እንደመኖሩ መጠን ያንን የሚደግፍ ክርስቲያንም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ መኖሩ እውነት ስለሆነ የክርስቲያኖች ድምጽ ማለት የቤተ ክርስቲያን ድምጽ ማለት ሆኖ መወሰድ የለበትም። ይህንን በሦስተኛው፣ በደቀ መዝሙር ሚና ክፍል አነሣለሁ።

ቤተ ክርስቲያን በስደት ዘመን አቋም ያላወጣችው ፈርታ ወይም አሁን ያወጣችው ደፍራ መሆን የለበትም። ወይም ያኔ በቁጥር ጥቂት ሆና፣ ዛሬ ደግሞ በቁጥር በዝታ፣ ወፍራና ደርጅታ መሆን የለበትም። ቤተ ክርስቲያን ተወልዳ ያደገችው በሮም መንግሥት ውስጥ፣ በስደትና በመከራ ውስጥ ነው። ስደቱ ደግሞ ከመንግሥት ብቻ ሳይሆን ከጣዖት አምላኪ ሕዝብና ከአይሁድ ሃይማኖትም ጭምር ነበር። በዚህ ሁሉ ግን ቀዳሚዋ ቤተ ክርስቲያንና የተከተሉት አብያተ ክርስቲያናት ያተኮሩት አደራው ላይ፣ ወንጌልና ደቀ መዝሙርነት ላይ ነበር። ወደ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የምድራዊ መንግሥት አካልነት ሚና የተጀመረው ቆስጠንጢኖስ ማክሳንትዮስን ድል ካደረገበት ከ313 ጀምሮ ነው። ከዚያ ዓመት በኋላ በይፋ ስደት ቀረ፤ የተወረሱ የቤተ ክርስቲያን ንብረቶች ተመለሱ፤ ክርስቲያኖች የመንግሥት ሥልጣናትን ጨበጡ፤ ኋላ ክርስትና ብሔራዊ ሃይማኖትም ሆነ። የጅምላ ክርስትና እንጂ የደቀ መዝሙርነት ሕይወት ቀስ በቀስ እየቀረ መጣ። ትክክል ባይሆንም አንጡራውን ክርስትና የፈለጉቱ ወደ ገዳም መሄድን የመረጡት ይህንን ስፍራ የለቀቀ የቤተ ክርስቲያን ማንነት በመሸሸ ነበር። ሁለቱን አጽናፍ ትክክል ያልሆኑ አካሄዶች ናቸው። ቤተ ክርስቲያን የምድራዊ መንግሥት የሥልጣን ተጋሪም፣ መስኳን ጥላ ገዳም ገዳሚም ልትሆን አልተነገራትም። ከዓለም ጋር መፍሰስ የለባትም፤

ከዓለምም መውጣት የለባትም። በዓለም ውስጥ ሆኖ ወደ ዓለም ሁሉ መሄድ አለባት።

መንፈሳዊውና መጽሐፍ ቅዱሳዊው በቀጥታ የሚመለከታት ስለሆነ ቤተ ክርስቲያን ዋጋ ለመክፈልና ከፍላ ለማገልገል መቆም አለባት። ክርስቶስን አታምልኩ የሚሉ መንግሥታት ኖረው ያውቃሉ፤ ዛሬም አሉ። ያኔ እንደ ቤተ ክርስቲያን ሥጋዋን በጥርሷ ይዛም፤ እየሞተችም ታመልካለች እንጂ አትከድም፤ አለመካድ ብቻ ሳይሆን አምልኮዋንም አታቋርጥም። ይህ መንፈሳዊና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ግዴታዋ ነው። አዲስ ኪዳን የሚያስተምረን ይህንን ነው። እየሞቱ ወንጌልን የሰበኩልንም ለዚህ ነው።

ክርስቲያኖች ለአንድ መንግሥት ያላቸው ፍቅር ወይም ጥላቻ ቤተ ክርስቲያንን ከጎናቸው እንድትሰለፍ ለማድረግ መሞከር የለበትም። ይልቅም ቤተ ክርስቲያን ለተጠራችበት ተልእኮ ግንባር ቀደምና ንቁ ተሳታፊ መሆን ግዴታችን ነው። ቤተ ክርስቲያንን ስናስብ ከፖለቲካ ቀለሞችን ውጪ በመሆን መሆን አለበት። ማርቲን ሉተር ኪንግ ሰላማዊ ተቃውሞውን ሲገልጥ ምንም የባገጥቷለት ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ቢሆንም የባገጥቷለት ቤተ ክርስቲያንን ወክሎ አልነበረም። ይመራ የነበረው የዜጋ እኩልነት መብት ንቅናቄን (civil rights movement) ነበረ። ዲትሪክ ሶንሆፈር ሂትለርን ሲቃወም የሉተራን ቤተ ክርስቲያንን ወክሎ አልነበረም። የመንግሥት ወዳጅነታችን ወይም ጥላቻችን አመለካከታችንን ሊያቀልም መቻሉን አውቃለሁ። እኔ የግሉን ስሜት ነጸብራቅ በቤተ ክርስቲያን ላይ ብልጭ አድርጌ ቤተ ክርስቲያንን ለኔ ስሜት ማስነሣት የለብኝም። ሌላውም እንዲሁ። ቤተ ክርስቲያን የዚህም የዚያም ሳትሆን የክርስቶስና የክርስቶስ ብቻ ናት።

3. ደቀ መዝሙር (ወይም ክርስቲያን)

መንግሥት ውጪያዊ ቁጥጥር ሊያደርግ የተሾመ ነው አልን። ቤተ ክርስቲያን ደግሞ ልዩ አደራና ተልዕኮ የተሰጣት የክርስቶስ አካል ናት አልን። ተልእኮዋ ወንጌልን መስበክና ደቀ መዝሙርን ማፍራት ነው። አሁን ደግሞ ሌጣውን ደቀ መዝሙር እንይ። ክርስቲያን ከማለት ይልቅ ደቀ መዝሙር ማለቱ የሚጥም ቃል ነው። ምክንያቱም 'ክርስቲያን' የሚለው ቃል ዛሬ እጅግ የሰፋና ከክርስቶስ ጋር ግንኙነት ቀርቶ የሩቅ ትውውቅም የሌለው ሰው 'ክርስቲያን' ነኝ' ማለቱ እውነት ስለሆነ ነው። አንዳንድ ምንም የክርስትና ሽታ የሌላቸው ሰዎች ስለ መጽሐፍ ቅዱስና ስለ ደንክነት ስናወራ፤ "እኔም እኮ ክርስቲያን ነኝ" ሲሉ፤ " ክርስቲያን ነህ ወይስ ደቀ መዝሙር?" እላቸዋለሁ። ግር ቢላቸውም ጥሩ መንደርደሪያ ይሆንልናል። ደቀ መዝሙር የሚለው ቃል ኑሮንና ጥብቅ የሆነ ተከታይነትን የሚያመለክት ነው።

እውነተኛ ክርስቲያን የቤተ ክርስቲያን የደቀ መዝሙር ማድረግ ተልዕኮ ውጤት ወይም ምርት ነው። ደቀ መዝሙር ተከታይ ተማሪ ማለት ነው። ሌጣ ትርጉሙ ከረቢው (ከመምህሩ) ጋር የሚገባ የሚወጣ፣ የሚበላ የሚጠጣ፣ የሚሄድ የሚመጣ፣ እርሱን መምሰል ግቡ የሆነ ተማሪ ማለት ነው። ለክርስቲያን ደግሞ ደቀ መዝሙርነቱ ጌታውን ክርስቶስን መምሰል ግቡ የሆነ ተከታይ ማለት ነው። ቃሉ ተማሪ ማለት ቢሆንም በአማርኛ ወይም በግዕዝ ደቀ መዝሙር የመዝሙር ልጅ፣ የመዝሙር ተማሪ ማለት ነው። መዝሙር የተባለውም ጥንት ዘመናዊ ትምህርት ሳይኖር በፊት

የአገራችን ትምህርት ዓለማዊ ሳይሆን መንፈሳዊ ስለሆነና ተማሪ የሚጀምረው በዳዊት መዝሙር ወይም በመዝሙረ ዳዊት ስለሆነ ነው። ደቀ መዝሙር በጠባብና መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትርጉሙ የሚከተለው መሪ፣ አስተማሪ፣ ጌታ ያለው ተከታይ ተማሪ ነው።

የአዲስ ኪዳን ደቀ መዝሙርት ክርስቶስን የሚመስሉ የእርሱ ተከታዮች ናቸው። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያን የተባሉት ክርስቲያኖች በአንጾኪያ የነበሩት ደቀ መዝሙርት ናቸው። ሐዋ. 11፥ 25-26 እንዲህ ይላል፤

በርናባስም ሳውልን ሊፈልግ ወደ ጠርሴስ መጣ፤ ባገኘውም ጊዜ ወደ አንጾኪያ አመጣው። በቤተ ክርስቲያንም አንድ ዓመት ሙሉ ተሰበሰቡ፤ ብዙ ሕዝብንም አስተማሩ፤ ደቀ መዝሙርትም መጀመሪያ በአንጾኪያ ክርስቲያን ተባሉ።

እነዚህ ሰዎች ክርስቲያን ከመባላቸው በፊት ደቀ መዝሙርት ነበሩ። ክርስቲያን ማለት የክርስቶስ የሆነ ወይም ክርስቶሳዊ ማለት ነው። የኢትዮጵያ ሰው ኢትዮጵያዊ እንደሆነ የክርስቶስ ሰው ክርስቶሳዊ ወይም ክርስቲያን ነው። ክርስቲያን ነኝ የሚል ማንም ሰው መጠየቅና ማረጋገጥ ያለበት አንድ ትልቅ ጉዳይ የክርስቶስ ደቀ መዝሙር ወይም ተከታይ መሆኑን ነው።

ቤተ ክርስቲያን እንደ ክርስቶስ አካል የተሰጣትን ተልዕኮ በሚገባ ከተወጣችና የክርስቶስ ተከታይ የሆኑ እርሱን የሚመስሉ ደቀ መዝሙርት ካፈራች እነዚህ ደቀ መዝሙርት እንደ ክርስቶስ ደቀ መዝሙርት ከኖሩ፤ ጨው፣ መብራት፣ እርሾ ሆነው ዓለምን መድረስና መለወጥ የሚችሉ ሰዎች ናቸው። ይህ ነው ውስጣዊ ለውጥ። ጨው ወጥ ውስጥ እንደ ድንች አይቀመጥም፤ አስሟ ነው፤ ናኝቶ ያሰማል። እርሾም ልክ እንደ ጨው ነው፤ ሊጡን ሁሉ ይደርሳል። መብራት አንድ ቦታ ነው ግን ባለበት ሆኖ ጨለማን ይገልጣል። የደቀ መዝሙርት ተግባር ይህ ነው። እነዚህ ደቀ መዝሙርት በማንበረ ሰብ ውስጥ ሕይወትን፣ ሥርዓተ እሴትን፣ ግብረ ገባዊነትን፣ ባህልን ከውስጥ፣ ከማንነት ለውጥ በመጀመር የመለወጥ መሣሪያ የሚሆኑት ሰዎች ናቸው።

ቀደም ሲል ክርስቲያን ድርብ ዜጋ መሆኑን አይተናል። የድርብ ዜግነትን ትርጉምም ተመልክተናል። በእውነቱ ክርስቲያን ክርስቶስን ከመሰለ ምርጥ ድርብ ዜጋ ነው። እንደ ሰማያዊ ዜጎች ክርስቶስን በመምሰልና በቤተ ክርስቲያን ተልእኮ ጉልህ ተሳትፎና አስተዋጽዖ በማድረግና፤ እንደ ምድራዊ መንግሥት ዜጎች ደግሞ በምድራዊ አገራችን ጉዳይ በመሳተፍ ድርሻችንን መወጣት አለብን። ክርስቲያኖች በአገራቸው ጉዳይ መሳተፍ አለባቸው? እጅግ በጣም መሳተፍ አለባቸው። ከወንጌል እስከ ሰብዓዊ ጉዳዮች፣ ከማንበራዊ እስከ ፖለቲካዊ ጉዳዮች መሳተፍ አለብን። ብዙዎቻችን ወሬኞች እንጂ ተግባራዊዎች አይደለንም። ስሜታዊ አርበኞች እንጂ የዘለቄታ መፍትሔ ዋጋ ከፋዮች አይደለንም። ተመልካቾችና ተቺዎች ነን እንጂ ተሳታፊ ተሰላፊዎች (activists) አይደለንም። ከዚህ የተነሣ እኛ መሥራትና መሳተፍ ያልቻልንበትን ወይም ያልፈለግንበትን ጉዳይ፣ ያውም መንግሥትና ሕዝብ በሚናቆሩበት አጣብቂኝ ሰዓትና በተለይ ማንበራዊ ፍትሕንና ፖለቲካዊውን ጉዳይ ቤተ ክርስቲያን እንድትደርግልን እንጎተጉታለን። ግብዞች ነን።

መንግሥትን የሚቃወሙ ወይም የሚደግፉ ቡድኖች ሁለቱም ጽንፎች ጥግ ይዘው ቤተ ክርስቲያን የእነርሱን አቋም እንድትደግፍ በጣም በመፈለግ የግላቸውን አቋም የቤተ ክርስቲያን ለማድረግ

ሲጥና ይታያል። ከሁለቱም ወገኖች እጅግ ብዙዎቹ እስካሁን ድረስ በመቃወምም ሆነ በመደገፍ ምንም አስተዋጽዖ ኖሮአቸው የማያውቁና ሊኖራቸውም ያልፈለጉና የማይፈልጉ ናቸው። ብዙ ክርስቲያኖች ሚናቸው የጠፋባቸውና ያልጠፋባቸው ደግሞ የተሳካረባቸው ናቸው። ይህ ደቀ መዝሙርን የማሳደግና የማስተማር ሂደቱ ጎዶሎ መሆኑን ጠቋሚ ነው። ቤተ ክርስቲያንም፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ተቋማትም፣ አስተማሪዎችም የዘነጉት ወይም ቸል ያሉት ቆይቶ የሰፋ ክፍተት ይታያል።

አገራዊ ተሳትፎ የግለ ሰቦች የዜግነት ኃላፊነት ነው። ክርስቲያኖች ልንወጣው የሚገባን ድርብ ዜግነት አለን። ምድራዊ መንግሥት ጽድቅን አያውቅም፤ እግዚአብሔር ደግሞ ጽድቅ አምላክ ነው። ይህ የእግዚአብሔር ጽድቅ ወደ ምድራዊ አገዛዝ ውስጥ የሚገባው በክርስቲያኖች አማካይነት ነው። ይህ ግለ ሰብ ክርስቲያንን በተመለከተ ነው። ክርስቲያኖች ናቸው ወደ መንግሥት ሞተር ውስጥ የሚገቡት እንጂ ቤተ ክርስቲያን ወደ ቤተ መንግሥት አትገባም። ሢሲ ለቀዳሽ የሚባለው የቆየው የአገራችን ደንብ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደለም።

ክርስቲያኖች መሳተፍ አለባቸው? እጅግ በጣም መሳተፍ አለባቸው። አፈግፋሪዎች መሆን የለብንም፤ ከሞተሩ ውስጥ ወጥተን የተጣልን ዘንግ ወይ ብሎን መሆን የለብንም። ከዓለም የወጣን ባሕታውያንና ገዳማውያንም አይደለንም። በዓለም ወንዝ የምንፈስና የምንነጉድ ዓለማውያንም አይደለንም። ግን በዓለም ውስጥ ያለን ሰዎች እንደመሆናችን መጠን የዜጋ ግዴታ አለን። የሰማዩን መንግሥት እያገለገልን የምድራዊ ዜግነት መብት፣ ግዴታና ኃላፊነት ያለን ሰዎች ነን።

ክርስቲያኖች በአገር ጉዳይ ድርሻና ሚና አላቸው? በትክክል አላቸው። ግን የእነርሱን ሚና የቤተ ክርስቲያን ሚና ሊያደርጉ የተገባ አይደለም። ቤተ ክርስቲያን እሁድ የአምልኮ ጊዜዋን ሰርዛ መፈክር ይዛ እንድትወጣ፣ ለዚህ ወይም ለዚያ ፓርቲ መድረክ ሰጥታ የሰዎቿን ድምጽ እንድትሰበስብ ማድረግ የለባቸውም። እንደ ምድራዊ ዜግነታቸው ይህንን ማድረግ የሚችሉት ክርስቲያኖች ናቸው። በመንግሥትና በሕዝብ መካከል ችግር ከተፈጠረና ከተመለከታቸው ክርስቲያኖች በግል፣ በጋራ፣ ወይም ከመፍትሔ ፈላጊ አካላት ጋር በመሆን መሳተፍ ይችላሉ። ደግሞም አለባቸው። እንደ ክርስቲያንነታቸው የመፍትሔ ፈላጊዎች ብቻ ሳይሆኑ የጥያቄ ሁሉ መልስ የሆነው ጌታ በውስጣቸው ስለሚኖር የመፍትሔ ምንጮችም ናቸው።

እንደ ክርስቲያን ሚናችንን ስንወጣ ግን የኔን አቋም ለሌላ ሰው አፍንጫውን ስንጌ መጋት የለብንም። ተቃዋሚው ሰው አገር ሁሉ እንዲቃወም ማስገደድ የለበትም። ደጋፊውም ከኔ ጋር ካልቆመክ ብሎ ማስገደድ የለበትም። ለክርስቲያን ከጨውነት ጋር ጨዋነትም ያስፈልጋል። ሰማያዊ ጥሪያችን በምንም መንገድ ከምድራዊ ዜግነታችን መብለጥ ስለሌለበት ምድራዊው የሰብዓዊ፣ የፖለቲካና ማኅበራዊ ፍትሕ ሚናችን በክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ላይ አደጋ እንዲያመጣም መጋበዝ የለብንም። እርስ በርስ ሳንታረም ፍቅር ቢኖራችሁ፣ ደቀ መዛሙርቴ እንደ ሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ። ዮሐ. 13፡35። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን በዚህ ወይም በዚያ ጉዳይ ላይ እንዲህ ወይም እንዲያ ማለት አለባት ማለት አንችልም። ቃሉም አላላትም፤ እኛም ማለት የለብንም።

እንዴት አድርገን ነው ለክፉ መንግሥት ታማኞች የምንሆነው? ለረከስ፣ ለተበላሽ፣ ምድራዊ መንግሥት እንዴት ነው የምንገዛው?

የሚሉ ይኖራሉ። አንድ ነገር ማወቅ አለብን፤ ምድራዊ መንግሥት በእግዚአብሔር የተሾመ ነው፤ ይመስለናል እንጂ እኛ አይደለንም ሿሚዎች። የተሾሙትም ለዓላማ ነው፤ ሮሜ 13።

ሮሜ 13 የተጻፈው የሮም መንግሥት ይገዛ በነበረ ጊዜ ነው፤ ጭቆና አለ? ጭካኔ አለ? ክፋት አለ? መድልዎ አለ? በተለይ በክርስቲያኖች ላይ የተቃጣ ልዩ ስደት አለ? ሁሉም አሉ። ርኩሰት አለ? የጣዖት አምልኮ አለ? አዎን አሉ። ራሱ ቄሳር እንደ አምላክ የሚታይበትና ዕጣን እየታጠነለት የሚመለከበት ዘመን ነው። ቤተ ክርስቲያን የተወለደችውና ያደገችው በዚህ መንግሥት ውስጥ ነው። ያቺ ቤተ ክርስቲያን የመሰለችውን እኛም መምሰል ይጠበቅብናል። ጳውሎስ ይህንን ሮሜ 13ን ሲጽፍ እነዚህ ድርብ ዜግነት፣ ምድራዊ ዜግነትና ሰማያዊ ዜግነት ያላቸው ሰዎች ማድረግ ያለባቸውን ነገር ነው የጻፈው፤ ከቁ. 1-7 እንዲህ ይላል፤

ነፍስ ሁሉ በበላይ ላሉት ባለ ሥልጣኖች ይገዛ። ከእግዚአብሔር ካልተገኘ በቀር ሥልጣን የለምና፤ ያሉትም ባለ ሥልጣኖች በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው። ስለዚህ ባለ ሥልጣንን የሚቃወም የእግዚአብሔርን ሥርዓት ይቃወማል፤ የሚቃወሙትም በራሳቸው ላይ ፍርድን ይቀበላሉ። ገዥዎች ለክፉ አድራጊዎች እንጂ መልካም ለሚያደርጉ የሚያስፈሩ አይደሉምና። ባለ ሥልጣንን እንዳትፈራ ትወዳለህ? መልካሙን አድርግ ከእርሱም ምስጋና ይሆንልሃል፤ ለመልካም ነገር ለአንተ የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና። በከንቱ ግን ሰይፍ አይታጠቅምና ክፉ ብታደርግ ፍራ፤ ቀጣውን ለማሳየት ክፉ አድራጊውን የሚበቃል የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና። ስለዚህ ስለ ቀጣው ብቻ አይደለም ነገር ግን ስለ ሕሊና ደግሞ መገዛት ግድ ነው። ስለዚህ ደግሞ ትገብራላችሁና፤ በዚህ ነገር የሚተጉ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸውና። ለሁሉ የሚገባውን አስረክቡ፤ ግብር ለሚገባው ግብርን፣ ቀረጥ ለሚገባው ቀረጥን፣ መፈራት ለሚገባው መፈራትን፣ ክብር ለሚገባው ክብርን ሰጡ።

ይህ የጳውሎስ ቃል የሚያሳየው ለምድራዊ መንግሥት መገዛት የነፍስ ሁሉ ግዴታ መሆኑን ነው። ነፍስ ሁሉ ማለት ክርስቲያኖች ብቻ ሳይሆን የአገር ነዋሪን ሁሉ ማለት ቢሆንም ጳውሎስ ይህንን መልእክት የሚጽፈው ለክርስቲያኖች መሆኑን ልብ ይልል። ይህ መልእክት የተጻፈው ለክርስቲያኖች፣ በተለይም በሮሜ ለሚገኙ ክርስቲያኖች ነው። ጳውሎስ ይህን መልእክት በጻፈበት ዘመን በሮሜ የነበሩት ክርስቲያኖች ከመንግሥታቸው ይቀበሉት የነበረው መከራ በታሪክ መዛግብት የተዘገበና እውነቱም የተረጋገጠ ነው። "በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው፤ . . . ለመልካም ነገር ለአንተ የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና፤ . . . ክፉ አድራጊውን የሚበቃል የእግዚአብሔር አገልጋይ ነውና፤ . . . በዚህ ነገር የሚተጉ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸውና" የሚሉት ሐረጎች የሥልጣን ምንጭን ያሳያሉ። እነዚያ የሮሜ አሳዳጅ ባለ ሥልጣኖች ሥልጣናቸውን ከክርስቲያኖቹ አምላክ ተቀብለዋል ማለት ለማመን የሚከብድ ነው። ግን እውነት ነው። ለዚህ ነው ባለ ሥልጣንን መቃወም ፍርድን የሚያመጣ የእግዚአብሔርን ሥርዓት መቃወም የሆነው።

ከዚህ ክፍል በግልጽ የምናየው የመንግሥት ሚና ክፉ አድራጊዎችን መቆጣትና መልካም አድራጊዎችን ማመስገን ነው። የዓለማችን መንግሥታት ታሪክ በግልጽ እንደሚሰራው መንግሥቶች በሙሉ ይህንን ኃላፊነት የሚወጡ ገጹሐን አለመሆናቸውን ነው። ራሱ

ይህ የሮሜ መንግሥት ክርስቲያኖችን ክፉኛ ያስቃይ ነበር፤ ግን ለሮሜ መንግሥት ሥልጣን የሰጠ እግዚአብሔር ነው። ገና ሳይፈጠርና ሳይታሰብ ይህ መንግሥት እንደሚመጣ፤ ከእርሱ በፊት የግሪክ፣ ከግሪክ በፊት የሜዶንና ፋርስ መንግሥታት እንደሚመጡ በነቢዩ ዳንኤል አማካይነት የተናገረ እግዚአብሔር ነው።

አንዳንድ መንግሥታት በዋናነት ለመምራት ሳይሆን ለመቅጣትና በቅጣቱ አማካይነት ሰዎች እግዚአብሔርን እንዲፈልጉ የተሾሙ ናቸው። ከለዳውያንን እግዚአብሔር ያስነሣው በቀጥታ አይሁድን ለመቅጣት መሆኑን ይናገራል፤ ዕን. 1። ዕንባቆም ይህ የእግዚአብሔር አሠራር አልጣመውም፤ በመጀመሪያ ሊቀበለውም ፈቃደኛ አልሆነም። ኋላ ግን ትልቁ የእግዚአብሔር ስዕል ሲታየው በእንጉርጉሮ የጀመረውን ትንቢቱን በአምልኮ ውዳሴ ነበር የደመደመው።

መንግሥታት ማድረግ የሚገባቸውን ትተው የማይገባቸውን ሲያደርጉ ክርስቲያኖች፣ ቤተ ክርስቲያን ሳትሆን ክርስቲያኖች፣ በእግዚአብሔር ምሪት አማካይነት ድምጻቸውን ማሰማት መብታቸው ነው። ከታች በፖለቲካዊ ረገድ መሳተፍ በሚለው እንደምለው ከመሰሉቻቸው ጋር ጉዳዩን መጋፈጥ፣ መጠየቅ፣ ገሃድ ማድረግ፣ መገዳደር ይገባቸዋል። በእግዚአብሔር ምሪት ያልኩት ክርስቲያኖች እንደመሆናቸው መጠን በታቸውና መጠናቸው ባልሆነ ስፍራ እንዳይገኙ ነው። እንኳን የአገርን ያህል ትልቅ ጉዳይ የግለ ሰብንም ጉዳይ በጸሎት መያዝና መምራት እንዳለባቸው ይህ የቃሉ ትምህርት ነው።

በ1ጴጥ. 2፡13-17 እውነታዊ እንዲህ ይላል፤

ስለ ጌታ ብላችሁ ለሰው ሥርዓት ሁሉ ተገዙ፤ ለንጉሥም ቢሆን፣ ከሁሉ በላይ ነውና፤ ለመኳንንትም ቢሆን፣ ክፉ የሚያደርጉትን ለመቅጣት በጎም የሚያደርጉትን ለማመስገን ከእርሱ ተልከዋልና ተገዙ። በጎ እያደረጋችሁ፣ የማያውቁትን ሞኞች ዝም ታሰቡ ዘንድ እንዲህ የእግዚአብሔር ፈቃድ ነውና፤ አርነት ወጥታችሁ እንደ እግዚአብሔር ባሪያዎች ሁኑ እንጂ ያ አርነት ለክፋት መሸፈኛ እንዲሆን አታድርጉ። ሁሉን አክብሩ፣ ወንድሞችን ውደዱ፣ እግዚአብሔርን ፍሩ፣ ንጉሥን አክብሩ።

ቲቶ 3፡1-2 እንዲህ ይላል፤

ለገዢዎችና ለባለ ሥልጣኖች የሚገዙና የሚታዘዙ፣ ለበጎ ሥራ ሁሉ የተዘጋጁ፣ ማንንም የማይሰድቡ፣ የማይከራከሩ፣ ገሮች፣ ለሰው ሁሉ የዋህነትን ሁሉ የሚያሳዩ እንዲሆኑ አሳስባቸው።

ሥልጣን የእግዚአብሔር ሥርዓት ነው፤ ሥልጣን ከእግዚአብሔር ብቻ የሚመነጭ ነው። የበላይ ባለሥልጣኖች በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው፤ መልካም የሚያደርጉትን ለማመስገን፣ ክፉ የሚያደርጉትን ለመቅጣት፤ በከንቱ ሰይፍ አይታጠቁም። ሁሉ መንግሥት ክፉ ነው? አይደለም። ሁሉ መንግሥት ወይም መንግሥት ሁሉ ምቹ ነው? አይደለም። ክፉ አድራጊውን በመቅጣት ፈንታ ራሳቸው ክፉ አድራጊ የሚሆኑ አምባገነን ገዥዎች የሚሰለጥኑባቸውን መንግሥታት ስናስብ እውነት እነዚህ በእግዚአብሔር የተሾሙ ናቸው? እንላለን። የሮም መንግሥት፣ ክርስቶስን የሰቀለው መንግሥት በእግዚአብሔር የተሾመ ነው? ቀደም ሲል እንዳየነው ጌታ ለኢላሞስ የተናገረው ያንን ነው። ከላይ ካልተሰጠህ በቀር በእኔ ላይ ምንም ሥልጣን ባልነበረህም፤ ነበር ያለው።

ይህ ከላይ ባየናቸው ሦስት ክፍሎች፣ በሮሜ 13፡1-5፣ ቲቶ 3፡1፣ 1ጴጥ. 2፡13-14 ያለው ተገዙ የሚለው ቃል አዲስ ኪዳን በተጻፈበት ቋንቋ፣ በመንግሥትና ሕዝብ ብቻ ሳይሆን በሌሎች ግንኙነቶችም ተጠቅሶአል፤ ለምሳሌ፦

- ኢየሱስ ለወላጆቹ ይታዘዝ የነበረውን፣ ሉቃ. 2፡51፤
- ባልና ሚስት፣ ቆላ. 3፡18፤ ኤፌ. 5፡21-24፤ ቲቶ 2፡5፤ 1ጴጥ. 3፡1፤5፤
- ባሪያዎች ለጌቶቻቸው፣ ቲቶ 2፡9፤
- ለእግዚአብሔር፣ ያዕ. 4፡7
- ጎበዞች ለሽማግሌዎች፣ 1ጴጥ. 5፡5

ስለዚህ መታዘዝና መገዛት የሚለው አሳብ የጨቋኝነትንና እየጨቋኙ መኖርን የሚያሳይ አሳብ ፈጽሞ አይደለም። የሥልጣን ተዋረድ ጉዳይ ነው። የመንግሥት በምድር ላይ መኖር ዋና የመግዛት ዓላማ የውጪያዊ ቁጥጥርና ክፋትን የመያዝ፣ የመቅጣት፣ መልካምን የማመስገን ጉዳይ ነው። ምንም መንግሥት በሌለበት ሥርዓት አልበኝነት ይነግሣል፤ ሥርዓት አልበኝነት ደግሞ ከክፉ መንግሥትም የከፋ ሁኔታ ነው። ስለዚህ የመንግሥት መኖር አስፈላጊነቱ ጥያቄ የማያስፈልገው ጉዳይ ነው። መንግሥት ያንን እንዲያደርግ ደግሞ እንደ ምድራዊ ዜጋ ግብርን፣ ቀረጥን፣ መፈራትን፣ ክብርን እንሰጣለን። ክብር ልክ እንደ ፍቅር ነው።

ክብር ልክ እንደ ፍቅር ነው። ክብርን እንደ ፍቅር እንቀበለዋለን እንጂ አስገድደን አንወስድም፤ ተገድደንም አንሰጥም። እንዲህ ያለው ክብር ክብር አይደለም፤ ፍቅርም ፍቅር አይደለም። ይህ መግዛት የማስገደድና በኅሊናና በመንፈስ ላይ የመሠልጠን መግዛት አይደለም። ለዚህ ነው በመጀመሪያው ክፍል ላይ ክርስቲያኖች እንደ ክርስቲያን መንግሥትን በግልጽ እንቢ ሊሉ የሚችሉበት አንድ ምክንያት ለክርስቶስ ያላቸውን ታማኝነት የሚያስጥላቸው ሲሆን ነው ያልኩት። ያኔ የእግዚአብሔር ሰዎች እንደ ባለ አከርካሪ ቆመው እንቢ ማለት ይችላሉ፤ እነ ሲድራቅ የንጉሡን ትእዛዝ ነው እንቢ ያሉት፤ ዳን. 3። ዳንኤል የንጉሡን አዋጅ ጽሑፍ ካነበበ በኋላ ነው ወደ እልፍኙ ገብቶ ቀድሞ ያደርግ እንደነበረው የጸለየው። ይህ መተላለፍ ነው፤ ዋጋ ያስከፈለና የእግዚአብሔር ትድግናም የታየበት መተላለፍ ነው።

ያ መንግሥት ከኔና ከሰማያዊው መንግሥት አንዱን ምረጡ የማይለን እስከሆነ ድረስ ክርስቲያኖች በፖለቲካ ተሳታፊ ሊሆኑ ይችላሉ። ቃሉ እንደገባቸውና እግዚአብሔር እንደመራቸው ልክ መሳተፍ ፈቃዳቸው ከሆነ ይህ መብታቸው ነው። መብታቸው ብቻ ሳይሆን ኃላፊነታቸውም ነው። ይህ ግለ ሰብ ክርስቲያንን በተመለከተ ነው። ደጋፊ ተሳታፊ ሆነው ድርሻቸውን መወጣት ይችላሉ። የተቃውሞ ድምጽ ሆነው መውቀስ፣ ማረም፣ ማስተካከል ይችላሉ። ይህ በኅሊናቸውና በአምላካቸው መካከልና በጸሎትና በተማጽኖ የሚወሰን ውሳኔም ነው። ምክንያቱም ፖለቲካ ልክ እንደ ገንዘብ ነው፤ ጥሩ አገልጋይ የሚሆነውን ያህል መጥፎ ጌታም መሆን ይችላል።

ሰዎች መንግሥት ደግ ሲሆን ግር ብሎ ደጋፊ፣ ሲያጠፋ ግር ብሎ ነቃፊ፣ ሰው ሲሾም አደባባይ የሚወጡ፣ ሰው ሲሞት ደማቸው የሚንተከተክና መሣሪያ የሚያነሡ፣ ጓደኞቻቸው ተቃዋሚ ሲሆን የሚቃወሙ፣ ደጋፊ ሲሆን ደግሞ የሚደግፉ ዓይነቶች ሊሆኑ

ይችላሉ። ክርስቲያኖች እንዲህ ያለው ስሜታዊነት የሚንጸባረቅባቸው ሳይሆኑ የሰከነና ዘላቂ የአስሚነት ሚና ሊጫወቱ ይገባቸዋል። ክርስቲያኖች በኅብረተ ሰቡ ውስጥ በተነጂነት ሳይሆን በወግ የሆነ ተሳታፊነት ሊኖራቸው እንዴት መልካም ነው።

ክርስቲያኖች በሚኖሩበት አጭር ዘመናቸው በፍሬያማነት ሊሳተፉባቸው የሚችሉባቸው እጅግ ብዙ ሕዝባዊ መስኮች አሉ። ለምሳሌ፦

በወንጌል መሳተፍ ቢፈልጉ እንደ Campus Crusade / Great Commission, Athletes in Action, Open Doors, . . . እና ብዙ ዓለም አቀፍና አገር በቀል የወንጌል አብላጪ ድርጅቶች አሉ። ይህኛው በተለይ ክርስቲያኖች ባለማንነገራገር በቤተ ክርስቲያናቸው ውስጥም ሆነ ከቤተ ክርስቲያን ውጪ በቡድንና በድርጅት ሊያደርጉት የሚገባ የክርስቲያኖች ብቸኛ ተግባር ነው። ይህንን ከክርስቲያኖች ሌላ ማንም ሊያደርገው የማይችል በመሆኑ ነው የብቻቸው ተግባር ነው ያልኩት። እንዲህ ያሉቱ መንፈሳዊ ይዘት ያላቸው አድገው የቤተ ክርስቲያን ተጓዳኝ ድርጅት (parachurch organization) ሊሆኑ የሚችሉባቸው ተሳትፎዎች ናቸው።

በግብረ ሰናይ (Relief) ፈጥኖ ደራሽ ዕርዳታ መሳተፍ ቢፈልጉ፤ እንደ World Vision, Samaritan's Purse ሌሎችም መሰል ድርጅቶች አሉ። እንዲህ ላሉ አገልግሎቶች ረጅና ተሳታፊ በመሆን ወይም ተባብሮ አገራዊ ወይም ክልላዊ ረድዔት በመጀመርና በማሮጥ ድርሻን መወጣት ይቻላል።

ሰብዓዊ (Humanitarian) ዘላቂ ድጋፍና ድኅነትን መዋጋት ለሚፈልጉ እንደ Compassion, Food for the Hungry የመሰሉ አሉ። እንዲህ ያሉት በሺህ የሚቆጠሩ ናቸው። እነዚህ ክርስቲያናዊ ድርጅቶች ናቸው። ክርስቲያናዊ ያልሆኑም አሉ። ክርስቲያናዊ የሆኑቱ በቤተ ክርስቲያን ሳይሆን በባለ ራዕይ ክርስቲያኖች የተጀመሩ ናቸው። እንዲህ ባሉት ውስጥ ጥብቅ ተሳታፊ በመሆን ድርሻን መወጣት ተገቢ ነው።

በማኅበራዊ ፍትሕ መሳተፍ የሚፈልጉ እንደ Human Rights Watch, Amnesty International እና የመሳሰሉት ውስጥ ተሳትፎ ማድረግ ይችላሉ፤ የራሳቸውንም ፈጥረው መንቀሳቀስ ይችላሉ። ማንም ሰው ክርስቲያን ይሁን ወይም አይሁን በዚህ መንገድ እስከ ጥግ ድረስ መሄድ ይችላል።

በፖለቲካዊ ረገድ ሊሳተፉ የሚያደሉትና ፖለቲከኛ የሆኑቱ ደግሞ ያሉት ፓርቲዎች፣ ገዢ ፓርቲ ይሁን ተቃዋሚ ፓርቲ አባል ሆነው በመሳተፍ፤ ወይም የራሳቸውን ፓርቲ ፈጥረው መወዳደር፣ ከብጤዎቻቸው ጋር በሚገባ መቦትለክ፣ ካልተቻለ የሚቻልበትን መንገድ ለመፈለግና ለመፍጠር ጥሩ ሰልፈኞች (activists) መሆን ይኖርባቸዋል። ክርስቲያኖች በፖለቲካ ውስጥ ውጥረት

አርጋቢዎችና ዓይነተኛ የሰላምና የእርቅ መሣሪያዎች መሆን ይችላሉ። ይህ ለፖለቲካ ፓርቲዎችም ቢያውቁና ቢያስተውሉት በረከት ነው፤ በፖለቲካ መስክ ለውጥ ፈጣሪ ለመሆን ለሚጥሩ ክርስቲያኖች ደግሞ መልካም የሕዝባዊ አገልግሎት በር ነው።

በመጨረሻው ነጥብ ላይ ጥቂት ላክል፤ ከላይ እንዳልኩት መንግሥት የተገባውን ትቶ ያልተገባውን በማድረግ ሲጸና ክርስቲያኖች (ቤተ ክርስቲያን ሳትሆን ክርስቲያኖች)፣ በእግዚአብሔር ምሪት አማካይነት ድምጻቸውን ማስማት መብታቸው ነው። ከመሰሎቻቸው ጋር ጉዳዩን መጋፈጥ፣ መጠየቅ፣ ገሃድ ማድረግ፣ መገዳደር ይገባቸዋል። ይህ ታዲያ በጊዜያዊ ብሔራዊ ወይም ጎሳዊ ግለትና በአርበኝነት ስሜት ብቻ ሳይሆን በእግዚአብሔር ምሪት መሆን አለበት። ይህ ማመናፊስ አይደለም። እንዲህ መሆን ያለበት ክርስቲያኖች እንደመሆናቸው መጠን የእግዚአብሔር ባልሆነ ፈቃድ ውስጥ እንዳይገኙ ነው። የጸሎትና የፈቃዱ እውቀት የሚያስፈልገው እንኳን የአገርን ያህል ትልቅ ጉዳይ የግለ ሰብንም ጉዳይ በጸሎት መያዝና መምራት እንዳለባቸው የቃሉ ትምህርት በመሆኑ ብቻ ሳይሆን እንዲህ ያለው እርምጃ ያለ ጸሎትና ያለ ምሪት ሲደረግ መዘዙና ዳፋው ለቤተ ክርስቲያንም ሊተርፍ የሚችል በመሆኑ ነው።

ከላይ ከተዘረዘሩት ከአምስቱ ነጥቦች በመጀመሪያው ላይ ንቁ ተሳትፎ ማድረግ የክርስቲያን ኃላፊነት መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ እነዚህን ተሳትፎዎች የቤተ ክርስቲያን ተልዕኮ ማድረግ የለብንም።

ይህንን ላስምርበት፤ ይህ የፖለቲካ፣ የማኅበራዊ ፍትሕ፣ የሰብዓዊነት ሰልፈኝነት (activism) ተግባር የግለሰብ ክርስቲያን የብቻው ኃላፊነት ነው እንጂ የቤተ ክርስቲያን አይደለም። ክርስቲያኖች ከብጤዎቻቸው ጋር በመሆን የሚሳተፉባቸው ናቸው። ቤተ ክርስቲያን ግን አንድ ታላቅ አደራና ተልእኮ ተሰጥቶአታል። ወንጌልን እየሰበኩና እያስተማሩ ደቀ መዛሙርት ማድረግ፤ ቤተ ክርስቲያን ሁለት ጀርባ የላትም።

እስካሁን ያልኩትን ለመጠቅለል፤ ፖለቲካ የሚሸሹት ጭራቅ አይደለም። ሁለት መንግሥታት አሉ፤ ምድራዊ መንግሥት ከፋ አድራጊዎችን የሚቀጣ፣ መልካም አድራጊዎችን የሚያመለግን የእግዚአብሔር ተሟላ ነው። ሰማያዊው መንግሥት ዘላለማዊው ነው። ቤተ ክርስቲያን ሌላ ምንም ሳትሆን የወንጌልና የደቀ መዛሙር ማፍራት አደራ የተሰጣት የክርስቶስ አካል ናት። ክርስቲያኖች የሁለት መንግሥታት ዜጎች ናቸው። ሁለቱንም ዜግነት እንደ ቃሉ እና ክርስቶስን በመምሰል ሊፈጽሙ ኃላፊነት አለባቸው።

እግዚአብሔር ይባርካችሁ።

ዘላለም መንግሥቱ © October 2016።

